

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет механіко-технологічний**

Факультет (ННІ) механіко-технологічний

У ДК 656.073.43:658.8.036.6

ПОГОДЖЕНО

**Декан факультету (Директор ННІ)
Механіко-технологічний факультет**
(назва факультету (ННІ))

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

**Завідувач кафедри
Кафедра транспортних технологій та
засобіву АПК**
(назва кафедри)

_____ **Братішко В.В.**
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 2024 р.

_____ **Савченко Л. А.**
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 2024 р.

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Підвищення ефективності логістичної діяльності».

Спеціальність 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
(код і назва)

Гарант магістерської програми

д. е. н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Загурський О.М.
(ПІБ)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

д. е. н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Загурський О.М.
(ПІБ)

Виконав

_____ (підпис)

Новак Ігор Миколайович
(ПІБ студента)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет механіко-технологічний**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

транспортних технологій та засобів у АПК

Савченко Л. А.

(ПБ)

« _____ »

_____ 2024 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання магістерської роботи студенту

Новак Ігор Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
(код і назва)

Тема випускної роботи «Підвищення ефективності логістичної діяльності»
затверджена наказом ректора НУБіП України від _____ р. №15 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____ р.
(рік, місяць, число)

Вихідні дані до випускної роботи:

1. Короткі відомості та географічне розміщення ТОВ «Ново Буд Сервіс».
2. Показники логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 рр.
3. Фінансова звітність ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 рр.

Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Характеристика організаційно-економічної та логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс».
2. Оцінка рівня ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс».
3. Визначити напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності за рахунок масштабування.
4. Економічне обґрунтування запропонованих рішень.
5. Охорона праці на підприємстві ТОВ «Ново Буд Сервіс».

Дата видачі завдання « _____ » _____ 2024 р.

Керівник випускної магістерської роботи

Загурський О.М.

(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання

Новак І.М.

(прізвище та ініціали студента)

РЕФЕРАТ

Магістерська робота на тему: «Підвищення ефективності логістичної діяльності» викладена на 102 сторінках комп'ютерного тексту й містить 19 таблиць та 9 рисунків. Робота складається з вступу, 4 розділів, висновків та списку використаної літератури. Для написання магістерської роботи було використано 74 літературних джерел.

Метою магістерської роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів ефективності логістичної діяльності підприємства та обґрунтування рекомендацій щодо її підвищення.

Об'єктом дослідження роботи є ефективність логістичної діяльності підприємства.

Для досягнення мети в магістерській роботі поставлено наступні *задачі*:

- 1) визначити сутність та охарактеризувати особливості логістичної діяльності підприємства;
- 2) дослідити методи управління та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства;
- 3) охарактеризувати сучасні інформаційні технології управління логістичною діяльністю;
- 4) проаналізувати особливості організаційно-економічної характеристики діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- 5) проаналізувати особливості логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- 6) здійснити оцінювання рівня ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- 7) визначити напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності за рахунок масштабування;
- 8) здійснити планування заходів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»;

10) надати економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів щодо удосконалення ефективності логістичної діяльності на підприємстві.

Ключові слова: автотранспортні засоби, транспортний процес, логістична діяльність, економічний ефект, маршрут перевезень, масштабування, оптимізаційні методи, транспортна система, охорона праці.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	9
1.1. Сутність та характеристика логістичної діяльності підприємства	9
1.2. Методи управління та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства.....	13
1.3. Сучасні інформаційні технології управління логістичною діяльністю.....	22
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «НОВО БУД СЕРВІС».....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»	30
2.2. Аналіз логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс».....	38
2.3. Оцінка ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»	48
Висновки до розділу 2	50
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «НОВО БУД СЕРВІС».....	53
3.1. Напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності за рахунок масштабування.....	53
3.2. Планування заходів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс».....	66
3.3. Економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів щодо удосконалення ефективності логістичної діяльності на підприємстві.....	73
Висновки до розділу 3	77
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	79
Висновки до розділу 4	87
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90
ДОДАТКИ	99

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні підприємства функціонують в умовах постійних змін глобального та національного ринкового середовища, зростаючої глобалізації національних економік та інтенсивної конкуренції за відсутності численних ринків збуту товарів та послуг. Сучасна нестабільність ринків на пострадянському просторі, разом з більш детальним аналізом факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, має безпосередній вплив на формування цільових орієнтирів діяльності підприємств. У цьому контексті основними критеріями оцінки формування підприємств, здатних швидко реагувати на зміни в економічних процесах господарської системи та забезпечувати своє виживання навіть у кризовій фазі, є створення системи стратегічного аналізу для вивчення негативних факторів і загроз, забезпечення достатніх резервів для виживання підприємства на піку кризи, політичної та логістичних систем, максимально незалежних від природних впливів, постійний аналіз результатів діяльності та пошук інноваційних інструментів для підвищення ефективності роботи підприємств.

Необхідність швидко і раціонально реагувати на мінливі ринкові умови зумовлює потребу в розробці логістичних стратегій. Правильно обрана стратегія може збільшити потенціал підприємства, налагодити функціонування механізму потоків матеріалів, транспорту та інформації, підвищити стійкість і конкурентоспроможність підприємства.

Найбільш повно проблеми підвищення ефективності логістичної діяльності розглядали у своїх працях такі науковці: Верескля М., Дем'ян А., Діброва В., Жалдак Г., Загурський О., Ковбаса О., Кузяк В., Кустріч Л., Михаліцька Н., Огренич Ю., Холохоренко Д., Чалий Д., але ще залишаються проблемними питання щодо ефективності налаштування ланцюга поставок враховуючи ефект масштабування.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів ефективності логістичної діяльності підприємства та обґрунтування рекомендацій щодо її підвищення.

Об'єктом дослідження ефективність логістичної діяльності підприємства.

Предметом дослідження комплекс методів, прийомів та практичних інструментів що сприяють зростанню ефективності логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс».

Для досягнення поставленої мети передбачається вирішити такі **завдання дослідження**:

- визначити сутність та охарактеризувати особливості логістичної діяльності підприємства;
- дослідити методи управління та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства;
- охарактеризувати сучасні інформаційні технології управління логістичною діяльністю;
- проаналізувати особливості організаційно-економічної характеристики діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- проаналізувати особливості логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- здійснити оцінювання рівня ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- визначити напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності за рахунок масштабування;
- здійснити планування заходів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- надати економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів щодо удосконалення ефективності логістичної діяльності на підприємстві.

Методи дослідження. Для виконання передбачених завдань дослідження було використано загально-наукові методи: індукції та дедукції, методу

порівняльного аналізу, методу синтезу, табличного та графічного методів, статистичного тощо.

Теоретична цінність і прикладна значущість отриманих результатів.

Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію в системі управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс», що дозволить підвищити ефективність основної діяльності підприємства, а також досить позитивно вплинути на рівень конкурентоздатності підприємства на ринку.

Робота складається з 4 розділів, вступу, висновку, списку використаної літератури, яка включає 74 джерела. Обсяг розрахунково-пояснювальної записки складає 102 сторінки, на яких зображено 19 таблиць та 9 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність та характеристика логістичної діяльності підприємства

Сьогодні для досягнення успіху в бізнесі недостатньо використовувати маркетингові підходи, а необхідно впроваджувати найефективніші способи управління потоковими процесами, такі як логістика.

Логістика – це організація, управління, планування та координація інформаційних і матеріальних потоків від первинного споживача до кінцевого споживача. Логістика має велике значення в будь-якій організації, оскільки вона координує всі структури всередині компанії, беручи до уваги її прибутковість і продуктивність [51].

Хоча логістика є відносно молодого наукою, вона вже пройшла три етапи становлення:

- перший етап сформувався в 1960-х роках. Цей етап приніс два положення. Перший етап сформувався в 1960-х роках: значні економічні вигоди можуть бути досягнуті шляхом об'єднання декількох функцій фізичного розподілу матеріалів, а також те, що окремі матеріальні потоки у зберіганні, виробництві та транспорті можуть бути об'єднані за допомогою єдиної системи управління;

- другий етап розпочався у 1980-х роках. Він характеризується зростанням інтегрованої логістики. Він характеризується зростанням витрат на фізичну логістику, збільшенням використання комп'ютерів для аналізу інформації та управління логістикою, централізацією фізичної логістики та зменшенням запасів у ланцюгу постачання матеріалів;

- третій етап охоплює сьогодення і проявляється у фундаментальних інноваціях у плануванні та управлінні процесами на ринках і в глобальній економіці, сучасних комунікаційних технологіях і розвитку галузей, що надають логістичні послуги [31].

Логістична діяльність – це практика виконання інтегрованих логістичних функцій та логістичних операцій. Інтегровані логістичні операції можна поділити на базові, основні та допоміжні [34].

Організація логістичної діяльності – це часова і просторова координація та оптимізація всіх матеріальних і трудових елементів логістичного процесу з метою досягнення поставлених цілей при мінімальних витратах ресурсів [34].

Ідея логістичної діяльності полягає в організації процесу ланцюга руху матеріальних та інформаційних потоків від відправника до одержувача. Для підвищення ефективності роботи принципи логістики вимагають вміння передавати інформацію про логістику, виробництво, транспорт, збут і рух товарів і матеріалів.

Мета логістичної діяльності пов'язана з виконанням правил логістики («шість правил логістики»), тобто необхідна кількість, якість, час, продукт, в потрібному місці і з мінімальними витратами). Саме виконання цих правил забезпечує найкращу та найшвидшу реакцію на ринковий попит з мінімальними витратами. Основними напрямками логістичної діяльності є ідеалізація параметрів потоку зовнішніх ресурсів на основі поліпшення комунікації з постачальниками, а також поліпшення результатів і узгодженості діяльності компанії [50].

Рівні розвитку логістичної діяльності підприємства:

- перший рівень – реалізація короткострокових планових завдань, що виконуються функціями зберігання готової продукції та її транспортування. У зв'язку з цим необхідно щоденно відстежувати коливання попиту та зміни споживчих переваг і реагувати на них. Якість логістичної системи можна виміряти відношенням транспортних та інших логістичних витрат до загального обсягу продажів;

- другий рівень характеризується управлінням потоком продукції від кінцевої точки виробництва до кінцевого споживача. Функції логістичної системи включають обробку замовлень клієнтів, обслуговування клієнтів, зберігання товарів на складах, контроль запасів і перспективне логістичне планування.

Логістичні системи оцінюються шляхом порівняння кошторису витрат з фактичними витратами;

- третій рівень розвитку логістики контролює логістичні операції від закупівлі сировини до обслуговування кінцевого споживача. Його функції включають закупівлю сировини, прогнозування продажів, контроль запасів і організацію виробництва. Для визначення рейтингів ефективності використовується порівняння з ідеальною якістю послуг. Метою підприємств третього рівня є підвищення продуктивності, на відміну від мети другого рівня, яка полягає у зниженні витрат;

- четвертий рівень відрізняється від третього інтеграцією процесу планування. Він характеризується поєднанням логістичного планування і контролю на підприємстві з маркетингом, продажами, виробництвом і фінансами [51].

Основне завдання логістики – створити інтегровану систему управління матеріальними потоками і змусити її ефективно працювати. Логістичні принципи, методи та функції забезпечують оптимізацію всіх процесів у компанії. Логістичні концепції та системи дають змогу скоротити запаси всіх видів продукції у виробництві, постачанні та знизити собівартість продукції при забезпеченні якості та сервісу для споживачів.

Для того, щоб дослідити логістичну діяльність, необхідно розглянути її складові. На сьогоднішній день не існує єдиного методу визначення видів логістичної діяльності та їх функцій, але деякі науковці пропонують класифікацію видів логістичної діяльності (табл. 1.1) [50].

Таблиця 1.1

Класифікація видів логістичної діяльності

Фазова логістична діяльність	Функціональна логістична діяльність
- виробнича логістика; - логістика розподілу та збуту; - логістика постачання; - фінансова логістика; - інформаційна логістика; - логістика повторного використання та переробки.	- логістика управління замовленнями; - транспортна логістика; - складська логістика; - логістика управління запасами; - пакувальна логістика; - сервісна логістика.

Фазові логістичні заходи включають логістику матеріальних потоків, фінансову логістику та інформаційну логістику. Фази трансформації матеріальних потоків на підприємствах включають доставку матеріалів, виробництво і продаж продукції, повернення тари або продукції та утилізацію непотрібних матеріалів. Фінансова логістика включає управління фінансовими потоками, які є частиною логістичного процесу. Інформаційна логістика включає управління логістичною інформацією.

Функціональна логістика охоплює різні типи логістичних завдань і процесів, що формують логістичні функції [50].

Логістика управління замовленнями пов'язана з обробкою вимог клієнтів. Логістична функція управління замовленнями – це процес обробки запиту клієнта, тобто від обробки замовлення до доставки товару, виставлення рахунку та отримання оплати. Функція управління замовленнями забезпечує алгоритми отримання та обробки запитів і визначає, коли товари та послуги будуть доставлені. Якщо компанії зможуть краще організувати та управляти замовленнями, вони зможуть досягти більшого успіху в логістиці. Обробка та виконання замовлень – це потік інформації від клієнта до постачальника з метою постачання товарів і надання послуг, а також виконання своїх замовлень вчасно [34].

Транспорт включає в себе переміщення і передачу товарів і супутні логістичні операції. До його функцій належать організація, планування та управління транспортним процесом, а також пошук експедиторів, перевізників, видів транспорту, транспортних маршрутів тощо. Транспорт можна розділити на внутрішній та зовнішній. Для переміщення товарів за межі компанії часто використовують спеціалізовані транспортні компанії.

Складська логістика передбачає розміщення, організацію та розвиток складських приміщень. Основним об'єктом складської логістики є склад, де матеріальні ресурси отримують, розміщують, переміщують, класифікують і готують до відвантаження [31].

Пакувальна логістика на підприємствах реалізує процес пакування, забезпечує логістичну функцію пакування та формує логістичний блок. Управління

запасами створює, координує і контролює рівні запасів при закупівлі, виробництві та реалізації товарів.

Сервісна логістика визначає прийнятні рівні обслуговування, стандарти обслуговування, проектування та впровадження сервісу.

Функціональні області логістики включають логістичні функції, що відображені в табл. 1.2 [31].

Таблиця 1.2

Фазові функції логістики

Види логістичної діяльності	Функції та процеси
Збут (дистрибуція)	Маркетингове планування, прогнозування попиту, побудова дистриб'юторських мереж, контроль запасів готової продукції, обробка замовлень, пакування, доставка товарів клієнтам і транспортування товарів для дистрибуції.
Постачання	Координація планування виробництва, організація замовлень, закупівель, транспортування, контроль запасів у сфері постачання, транспортні операції з постачання тощо.
Переробка	Організація процесів переробки, зберігання та збереження відходів виробництва, товарів і матеріалів, утилізація та переробка відходів, управління поверненням тари і товарів тощо.
Підтримка виробництва	Координація планування логістики, управління транспортуванням незавершеного виробництва, транспортування матеріалів, управління сировиною, матеріалами та комплектуючими, управління складом незавершеного виробництва тощо.

Фази логістичної діяльності поділяються на логістичні процеси та функції і включають логістичні операції.

Матеріальні потоки виникають на підприємстві в результаті складних дій з матеріальними об'єктами. Для управління та контролю матеріальних потоків необхідно отримувати, обробляти та передавати інформацію, пов'язану з цими потоками. Ці дії називаються логістичними операціями.

1.2. Методи управління та підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства

Важливо, що перед тим, як обирати та впроваджувати напрямок підвищення ефективності логістичної системи, необхідно розглянути весь спектр показників та

підходів до оцінки, тобто проаналізувати фактичний рівень ЛС на підприємстві. Схема реалізації заходів наведена на рис. 1.1 [24].

Рис. 1.1 **Схема впровадження заходів на підприємстві**

Вирішення проблеми оцінки ефективності логістичної діяльності потребує специфічного інформаційно-аналітичного інструментарію. Однією з основних проблем такої оцінки є розподіл частки результатів господарської діяльності підприємства, яка обумовлена логістичною діяльністю. Загалом теоретико-методологічні концепції оцінки ефективності логістичної діяльності, а також набір показників, що характеризують цю ефективність, представлені в працях дослідників, але сучасний стан цього напрямку логістичних досліджень не дозволяє говорити про повноту методичного апарату.

В цьому випадку варто наголосити на наступних основних напрямках: місія компанії, більш деталізована логістична місія, загальні цілі логістичного управління, сформульовані в рамках стратегії компанії у вигляді цілей першого рівня, тактичні цілі логістичного управління, віднесені до другого рівня, сукупність показників, що формуються для оцінки логістичної діяльності, та підсумкова оцінка ефективності [10].

На верхньому рівні ієрархії загальної системи формування та аналізу логістичної діяльності знаходиться загальна місія підприємства та його логістична місія. Однією з основних цілей місії є також забезпечення можливостей для підвищення ефективності управління підприємством. Таким чином, логістичну місію можна трактувати двояко: з одного боку, необхідно забезпечити якість обслуговування клієнтів, а з іншого – не допустити значного зростання логістичних витрат.

Відповідно до цілей управління логістичною системою, логістична місія зазвичай фокусується на інтеграції маркетингової та операційної стратегій компанії в рамках загальної стратегії. З огляду на той факт, що ця місія орієнтована на зовнішнє середовище компанії і забезпечує компанію необхідним обсягом фінансових потоків, маркетингові та фінансові елементи повинні відігравати провідну роль в логістичній місії сучасної компанії. У підсумку логістичну місію підприємства можна сформулювати наступним чином: логістична місія – це елемент загальної місії, який полягає в координації та узгодженні зовнішніх маркетингових і фінансових цілей, спрямованих на споживачів, і заснованих на них внутрішніх цілей підприємства [15].

Іншим елементом структури, представленої для формування логістичної стратегії, є блок загальних і тактичних цілей, поставлених перед логістичним менеджментом підприємства, виражених в цілях першого рівня. Зміст, що вкладається в ці цілі, є точним описом стану підприємства, який розглядається як об'єкт управління, до якого необхідно прагнути. Відповідно до класичного підходу, логістична місія і загальні цілі логістики, як правило, збігаються. В принципі, це узгоджується з традиційним визначенням місії компанії як її загальної мети у вигляді точної причини діяльності компанії. Різниця з сучасною концепцією логістики полягає в тому, що типові 7R (правильний продукт, правильна кількість, правильні умови, правильне місце, правильний час, правильний клієнт, правильна вартість) не повинні розглядатися як просто специфічна логістична місія. Це пов'язано з тим, що основні цілі логістичної системи є цілями більш високого рівня, ніж встановлене правило 7R, і, крім того, що загальні цілі логістики формально узгоджуються із загальними стратегічними цілями компанії в цілому, а саме забезпеченням зростання її конкурентоспроможності та ринкової ефективності. Різниця полягає лише в тому, що досягнення цієї генеральної мети забезпечується насамперед за рахунок використання логістичного інструментарію, в першу чергу за рахунок використання логістичного міксу [27].

Блок загальних цілей логістичної діяльності, виражених у цілях першого рівня, може містити одну ціль або систему цілей, які також вказують на напрями

реалізації стратегії компанії. Для цілей другого рівня цей блок містить більш конкретні логістичні цілі, фактичне досягнення яких забезпечує досягнення загальної мети. Ці цілі другого рівня вже були сформульовані на основі використання логістичного міксу, але вони повинні враховувати специфіку конкретної компанії. Тактичні цілі логістики повинні доповнювати одна одну або, принаймні, бути нейтральними по відношенню до інших цілей. До таких цілей можна віднести формування функціонально раціональної структури управління логістикою підприємства, створення ефективної системи виявлення неефективних логістичних процесів, системи вдосконалення фінансових потоків тощо. Якщо цілі співвідносяться з різними функціональними сферами діяльності підприємства, то вони також можуть мати різні характеристики очікуваного кінцевого результату, як показано на рис. 1.2 [25].

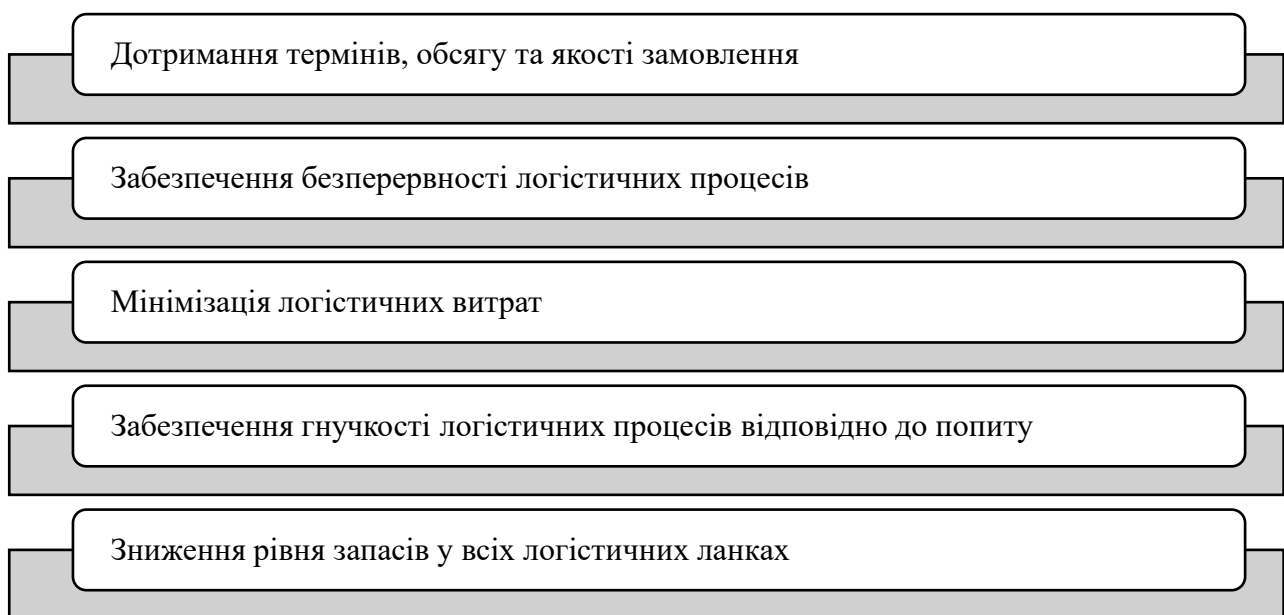

Рис. 1.2 Тактичні логістичні цілі

Сучасна концепція логістики передбачає комплексний аналіз логістичної діяльності та логістичних витрат, який повинен враховувати їх складні взаємозв'язки між собою. Для оцінки фактичного стану логістичних систем у сучасній літературі пропонується використовувати декілька аналітичних моделей, більшість з яких є похідними від розширених моделей оцінки господарської діяльності. Однак такі моделі дають лише загальну оцінку ефективності

логістичної системи і не можуть визначити, як змінюються різні економічні показники на основі аналізу впливу логістичних витрат та ефективності логістичної діяльності. Тому необхідно використовувати різні стратегічні моделі для виявлення резервів зростання ефективності логістики та напрямів удосконалення логістичної діяльності [18].

З точки зору теорії розвитку будь-яке підприємство можна розглядати як відкриту систему, що безпосередньо взаємодіє з навколишнім середовищем. Саме логістична діяльність підприємства відповідає за гармонізацію взаємовідносин у ланцюгу «виробник-постачальник-споживач». Безумовно, на цей вид діяльності впливають як зовнішні, так і внутрішні фактори. Визначення впливу цих факторів на логістичну діяльність компанії дозволяє їй оцінити ці фактори та розробити систему прийомів і методів, які дозволяють максимально використати сприятливі фактори та зменшити вплив несприятливих. Компаніям дуже важко впливати на зовнішні фактори, і зовнішні фактори необхідно враховувати при плануванні логістичної діяльності, щоб забезпечити максимально можливий рівень ефективності. Змінюючи внутрішні фактори, компанії можуть підвищити ефективність своєї логістичної діяльності [10].

Залежно від різних сфер логістики, основними шляхами підвищення ефективності логістичної діяльності є:

- цифровізація бізнес-процесів логістичної діяльності: у багатьох логістичних процесах для зменшення трудомісткості процесів з використанням інформаційних ресурсів та підвищення надійності та ефективності операцій з використанням інформаційних ресурсів інформацію можна збирати, зберігати, обробляти, публікувати та поширювати за допомогою Використання інформаційних систем. Застосовується в таких сферах, як управління запасами, складування, обробка вантажів, закупівлі та дистрибуція;

- консолідація товарів: об'єднання двох або більше дрібних партій від одного або декількох постачальників в одну велику партію. Використовується в транспорті та дистрибуції;

- мінімізація витрат: координація поставок для скорочення терміну зберігання надлишкових запасів. Використовується в транспорті, закупівлях та управлінні запасами;

- ABC-аналіз: поділ запасів сировини та матеріалів на три категорії відповідно до їхньої важливості за ціною за одиницю, швидкістю доставки та іншими критеріями. Використовується в управлінні запасами, транспортуванням, зберіганням, пакуванням, закупівлями та дистрибуцією;

- XYZ-аналіз: класифікація позицій за середнім відхиленням від середньої швидкості споживання товару зі складу до середньої швидкості доставки товару. Використовується в управлінні запасами, транспортуванням, зберіганням, пакуванням, закупівлями та дистрибуцією [15];

- крос-докінг: доставка безпосередньо від постачальників або виробників, обходячи складську логістику. Використовується в транспорті, закупівлях і дистрибуції;

- планування потреб у матеріалах (MRP): використовується в залежному попиті. Потреби в усіх видах матеріалів, сировини, деталей і компонентів, необхідних для виробництва кожного продукту, розраховуються на основі основного графіка потреб і подачі відповідних замовлень на закупівлю. На основі цього визначаються терміни виконання замовлення з урахуванням періоду поставки і часу прибуття. Використовується для контролю запасів, закупівель та логістики;

- прогнозування – поширення будь-якого уявлення про настання події в майбутньому, засноване на спостереженнях і теоретичних припущеннях; раціональне судження про ймовірність можливого стану однієї або декількох подій чи процесів (явищ). Використовується для управління запасами та закупівлями [15].

Аналіз представлених напрямків показує, що автоматизація логістичної діяльності, методи ABC і XYZ є універсальними і можуть використовуватися практично у всіх сферах логістики, включаючи управління запасами, транспорт, складування, упаковку, закупівлі, дистрибуцію і вантажопереробку. Вони підвищують ефективність використання активів компанії, покращують точність і швидкість роботи, оптимізують кількість співробітників і наявність сучасного

обладнання, а також дозволяють здійснювати швидкі та якісні логістичні операції. В результаті, з одного боку, доходи компанії можуть бути збільшені за рахунок економії часу на логістичні операції, а з іншого боку, витрати на логістику можуть бути оптимізовані за рахунок більш ефективного використання основних фондів і скорочення витрат на оплату праці. Усі перераховані вище методи підвищення ефективності логістичної діяльності повинні бути частиною єдиного механізму, який дозволяє виявити і мобілізувати виділені функціональні напрямки логістики, кожен з яких базується на варіаціях системи показників відповідних логістичних підсистем, і відповідні наявні резерви ефективності, в комплексному повинні використовуватися комплексно.

Класифікація логістичних показників (за критеріями оцінки), за якими можна оцінювати ефективність логістичних систем, наведена на рис. 1.3 [10].

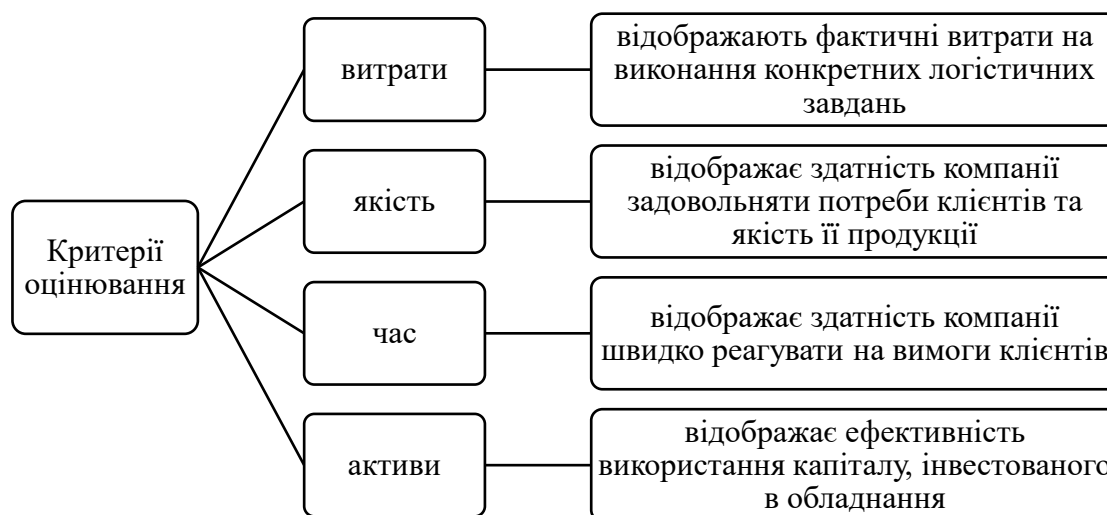

Рис. 1.3 Групи індикаторів логістики за критеріями оцінки

Основні показники, що характеризують поточний стан корпоративної логістики [18]:

1) середній складський запас:

$$Z_{\text{ср}} = \frac{Z_{\text{п}} + Z_{\text{к}}}{2}, \quad (1.1)$$

де $Z_{\text{ср}}$ – середній запас протягом періоду, $Z_{\text{п}}$ – запас на початок періоду і $Z_{\text{к}}$ – запас на кінець періоду.

Якщо необхідно визначити середній запас за кілька періодів, необхідно розрахувати середнє арифметичне значення запасу за кожен період:

$$Z_{cp} = \frac{Z_{cp1} + Z_{cp2} + \dots + Z_{cpn}}{n}, \quad (1.2)$$

де n – кількість періодів.

2) параметр оборотності визначається двома показниками:

швидкість оборотності товару:

$$C_{TO} = \frac{O}{Z_{cp}}, \quad (1.3)$$

де Z_{cp} – середній запас за період і O – товарооборот за період.

період обороту товару:

$$T = \frac{Z_{cp} * t}{O}, \quad (1.4)$$

де t – кількість днів у періоді.

3. Можливість поставки розраховується трьома способами:

$$\Gamma_{\Pi} = \frac{Ч_{ВЗ}}{Ч_{ЗН}} * 100\%, \quad (1.5)$$

Де $Ч_{ВЗ}$ – кількість виконаних замовлень, а $Ч_{ЗН}$ – кількість отриманих замовлень;

$$\Gamma_{\Pi} = \frac{T}{M} * 100\%, \quad (1.6)$$

де T – фактична кількість поставлених товарів у натуральному вираженні; M – кількість отриманих замовлень у натуральному вираженні;

$$\Gamma_{\Pi} = \frac{В_{\Phi}}{В_{З}}, \quad (1.7)$$

$В_{\Phi}$ – вартість фактично проданих товарів; $В_{З}$ – загальна вартість замовлених товарів;

4) частка дистриб'юторського запасу:

$$Д_{З} = \frac{Z_{cp}}{O} * 100\%, \quad (1.8)$$

Застосування систем оцінки ефективності логістики покликане вирішити три основні завдання: моніторинг логістичних операцій, контроль логістичних операцій та управління операціями.

Показники ефективності логістики можна також розділити за об'єктами, що характеризують їх ефективність. Один з можливих варіантів поділу показників ефективності логістики на групи наведено в таблиці 1.3 [25].

Таблиця 1.3

Групи показників для оцінки ефективності логістичної діяльності

Показник	Метод визначення (формула)	Характеристика показника
Показники, що характеризують ефективність роботи логістичної системи		
Кількість розвантажень/відвантажень на одного працівника	$\frac{\text{Кількість замовлень на розвантаження (відвантаження)}}{\text{Кількість працівників}}$	Цей показник характеризує ефективність роботи людей в логістичному процесі за певну одиницю часу (рік, місяць, тиждень тощо).
Кількість зібраних замовлень на одного працівника	$\frac{\text{Кількість виконаних замовлень}}{\text{Кількість комплектувальників}}$	
Показники, що характеризують ефективність логістичних систем		
Оборотність логістичних активів	$\frac{\text{Чистий оборот (виручка)}}{\text{Середня вартість логістичних активів}}$	Показник показує рівень ефективності використання логістичних активів.
Рентабельність інвестицій в логістичну інфраструктуру	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Інвестиції в логістичні активи}}$	Показник рентабельності інвестиційної діяльності компанії в логістичну інфраструктуру.
Оборотність запасів: чисельність оборотів	$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середній оборотний капітал за певний період}}$	Цей показник характеризує віддачу від оборотного капіталу в період між накопиченням запасів та отриманням грошових коштів від продажу.
період одного обороту	$\frac{\text{Кількість днів у періоді}}{\text{Чисельність оборотів}}$	
Частка логістичних витрат у загальній структурі витрат	$\frac{\text{Загальні логістичні витрати}}{\text{Загальні витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції}}$	Цей показник характеризує важливість витрат, пов'язаних з різними видами логістичної діяльності.
Прибутковість каналів збуту (сегментів, клієнтів)	$\frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Загальні витрати на реалізацію продукції}}$	Цей показник характеризує прибутковість окремих каналів збуту (сегментів, клієнтів).

Надійність поставок	$\frac{\text{Кількість замовлень, доставлених вчасно}}{\text{Загальна кількість замовлень}}$	Цей показник характеризує готовність компанії дотримуватися умов доставки.
Готовність до доставки (ймовірність відсутності товару)	$\frac{\text{Кількість замовлень, доставлених зі складу}}{\text{Загальна кількість замовлень}}$	Цей показник характеризує готовність підприємства підтримувати базовий рівень обслуговування.
Показники, що характеризують гнучкість логістичних систем		
Гнучкість оплати	$\frac{\text{Кількість виконаних спеціальних замовлень}}{\text{Загальна кількість спеціальних замовлень}}$	Цей показник відображає здатність реагувати на особливі або неочікувані потреби клієнтів, прискорювати виконання замовлень або змінювати замовлення.
Гнучкість виконання замовлень	$\frac{\text{Сума сплачена при отриманні товару}}{\text{Витрати на доставку}}$	Цей індикатор характеризує здатність компаній пропонувати споживачам вигідні способи оплати, зокрема «товарний кредит або відстрочку платежу».

Виходячи з вищезазначеного, метою розробки системи показників для оцінки ефективності логістичної діяльності в компаніях та постійного аудиту динаміки цих показників є насамперед проведення детального дослідження та аналізу ефективності логістичної системи та її структурних частин. Це дозволяє виявити фактори, які потребують покращення з точки зору продуктивності, гнучкості та стійкості. За основу для порівняння значень та показників ефективності логістики слід брати найкращі результати в галузі, в якій працює компанія.

1.3. Сучасні інформаційні технології управління логістичною діяльністю

Серед різних шляхів розвитку ринків, засобів виробництва, комерційних посередницьких організацій і нових сфер діяльності підприємств великий інтерес викликають наукові дослідження і практичні інновації, об'єднані поняттям логістики.

Останніми роками стрімко розвиваються нові логістичні технології, засновані на інформатиці. Інформаційні системи відіграють центральну роль у цих

технологіях. Підприємства є відкритими системами, пов'язаними з постачальниками, споживачами, експедиторами і транспортними організаціями матеріальними та інформаційними потоками. У той же час, існують труднощі в подоланні перетинів між інформаційними системами підприємств та інформаційними системами інших організацій. На стиках матеріальні та інформаційні потоки перетинають межі повноважень і відповідальності окремих підрозділів і компаній, а також незалежних організацій. Забезпечення безперешкодного подолання перетинів - одне з ключових завдань логістики [44].

Інформаційне забезпечення в логістичному управлінні є одним з найбільш важливих і актуальних питань. Інформація стає виробничим елементом логістики. Вона може допомогти скоротити складські витрати (кращий контроль запасів, координація між постачальниками і споживачами, заміна складів готової продукції на склади напівфабрикатів або сировини). Інформація також може прискорити транспортування (координація всіх ланок транспортного ланцюга). Відсутність своєчасної інформації призводить до нагромадження матеріалів, оскільки невпевненість споживача, так само як і невпевненість постачальника, викликає бажання перестрахуватися [56].

Інформаційні технології можуть зробити значний внесок у задоволення ринкового попиту. Певного підвищення ефективності можна досягти завдяки використанню інтегрованих інформаційних та управлінських систем, які «перетинають кордони» між локальними та комп'ютерними системами, а також між бізнес-одинацями.

Одним з найважливіших напрямків використання сучасних технологій в управлінні транспортною логістикою є автоматизація та оптимізація логістичних процесів, а також впровадження систем моніторингу та управління транспортними засобами. Спеціалізоване програмне забезпечення та системи управління можуть значно прискорити та спростити процес планування та координації поставок, а також допомогти більш ефективно та оперативно вирішувати проблеми та затримки. Однією з найперспективніших технологій в управлінні транспортною логістикою є використання штучного інтелекту та систем машинного навчання.

Такі системи можуть аналізувати великі обсяги даних і надавати рекомендації щодо оптимізації транспортного процесу і зниження витрат, тим самим підвищуючи ефективність і загальну якість логістичного процесу. Інформація про основні системи штучного інтелекту та їхні завдання наведена в таблиці 1.4 [18].

Таблиця 1.4

Системи штучного інтелекту, що використовуються у логістичній діяльності

Напрямок системи ШІ	Назва системи ШІ	Сфера використання системи
Системи машинного навчання	TensorFlow, PyTorch, Scikit-learn, Keras, Caffe, Theano, Microsoft Cognitive Toolkit, Apache Mahout, OpenAI Gym	Прогнозування попиту на транспортні послуги, оптимізація маршрутів, управління транспортними потоками, аналіз витрат і прибутковості, управління ризиками,
Нейронні мережі	Нейронні мережі, мережі з довготривалою пам'яттю, мережі з асоціативною пам'яттю	Визначення оптимальних маршрутів, прогнозування транспортного попиту, прогнозування затримок, виявлення порушень, прогнозування аварійних ситуацій, аналіз даних з датчиків і камер, визначення оптимальних місць зупинок, прогнозування часу прибуття транспорту, аналіз кліматичних умов
Системи голосового керування	Amazon Alexa, Google Assistant, Apple Siri	Керування функціями автомобіля (навігація, мультимедіа, клімат-контроль), комунікаційні з'єднання
Системи геолокації	GPS (Global Positioning System), Beidou Navigation Satellite System, Galileo	Відстеження місцезнаходження транспортного засобу, заторів на дорогах, визначення оптимальних маршрутів
Системи розпізнавання осіб	SAFR by RealNetworks, FaceFirst, NEC NeoFace, VisionLabs	Ідентифікація пасажирів, водіїв, потенційних правопорушників та порушників
Системи прогнозування трафіку	Google Maps, Waze, INRIX, TomTom Traffic, HERE Traffic	Надання інформації про дорожній рух, планування маршрутів, оптимізація поїздок, зменшення затримок
Системи керування парком транспортних засобів (Fleet Management Systems, FMS)	Fleetio, Geotab, Verizon Connect, TomTom, Telematics, Trimble, Omnitracs, Samsara	Відстеження місцезнаходження та стану транспортного засобу, моніторинг витрат палива, управління маршрутами, моніторинг роботи водія, управління технічним обслуговуванням транспортних засобів

Системи машинного навчання можна використовувати для аналізу даних про попит на транспортні послуги та вирішення широкого кола завдань, таких як навчання моделей для прогнозування майбутнього попиту на основі різноманітних

факторів, включаючи сезонність, свята, події та інші соціально-економічні фактори. Крім того, такі системи збирають великі обсяги даних за допомогою датчиків і камер, які стежать за рухом на дорогах і в містах. На основі цих даних можна розробити моделі машинного навчання для визначення найбільш ефективних маршрутів і часу відправлення та прибуття, а також для прогнозування можливих заторів і затримок у русі. Це може покращити якість транспортних послуг, зменшити навантаження на дорожню інфраструктуру, скоротити витрати на паливо та час доставки, зменшити затори на дорогах та оптимізувати швидкість руху транспортних засобів [27].

Бібліотека глибокого навчання TensorFlow, розроблена Google, може бути використана для аналізу поведінки пасажирів у громадському транспорті. Обробляючи дані з камер і датчиків, TensorFlow визначає моделі поведінки пасажирів, такі як частота використання, тип квитка і час поїздки. На основі цих даних розробляються моделі машинного навчання для прогнозування попиту на конкретні маршрути та послуги, що допомагає транспортним органам покращити якість своїх послуг.

Крім систем машинного навчання, нейронні мережі можуть використовуватися для прогнозування, класифікації та розпізнавання, аналізу даних про транспортні процеси та виявлення закономірностей, важливих для підвищення ефективності управління транспортною логістикою. Такі можливості є результатом аналізу великих обсягів даних про обсяги перевезень, використання ресурсів, споживання палива, час доставки та інші параметри. Нейронні мережі можуть допомогти виявити складні залежності та встановити оптимальні підходи до планування, прийняття рішень і вдосконалення процесів. На транспортну логістику впливають непередбачувані події, такі як затори на дорогах, аварії та мінливі погодні умови. Нейронні мережі можуть прогнозувати ці несприятливі події, дозволяючи планувати превентивні заходи та альтернативні маршрути і стратегії, щоб зменшити вплив таких подій на операції [66].

Безпека є ключовим аспектом управління транспортною логістикою і має вирішальне значення для ефективності та успіху всього ланцюга поставок. Системи

голосового управління, які дозволяють водіям взаємодіяти з транспортною системою за допомогою голосових команд, позитивно впливають на безпеку. Це дозволяє уникнути відволікання під час водіння, зосередити увагу водія і знизити ризик аварій. Крім того, голосові системи дозволяють швидко і легко обмінюватися командами та інформацією між водіями, логістичними координаторами та іншими учасниками ланцюга поставок. Це може сприяти більш ефективній координації операцій, зменшенню затримок і покращенню планування маршрутів. Окремої згадки заслуговує європейська супутникова навігаційна система Galileo, розроблена Європейським Союзом у співпраці з Європейським космічним агентством (ЄКА). Система складається з 24 робочих супутників і декількох резервних супутників, які покривають всю Європу і решту світу. Galileo надає інформацію про місцезнаходження з високим ступенем точності та надійності, а також інформацію про небезпечні ділянки, дорожні роботи, обмеження швидкості та погодні умови, допомагаючи водіям розпізнати потенційну небезпеку та вжити відповідних заходів безпеки [18].

Системи розпізнавання обличь допомагають контролювати присутність і робочий час персоналу в логістичних центрах і на транспортних об'єктах. Це дозволяє встановлювати ефективні робочі графіки, контролювати продуктивність і перевіряти дотримання робочих процедур. Крім того, системи розпізнавання обличь можуть, наприклад, автоматично ідентифікувати транспортні засоби та їхніх водіїв при в'їзді на склад, а також ідентифікувати та перевіряти людей, які працюють на вантажних терміналах і в складських приміщеннях. Ці функції сприяють ефективному управлінню логістикою, запобігаючи шахрайству, використанню підроблених документів, що посвідчують особу, та несанкціонованому доступу до транспортних засобів і логістичних об'єктів, зменшуючи кількість людських помилок і збільшуючи швидкість обробки даних, скорочуючи час обробки вантажів і виявляючи потенційні загрози безпеці [56].

Системи прогнозування дорожнього руху, які використовують GPS та інші датчики для аналізу даних про трафік, погоду та інші фактори в режимі реального

часу, допомагають планувати маршрути, оптимізувати поїздки та зменшити затримки і затори на дорогах.

Ефективність і результативність транспортної логістики залежить від складу і стану автопарку, продуктивності водіїв і комунікації між водіями та диспетчерами. Системи управління автопарком (FMS) допомагають автоматизувати ці процеси в управлінні транспортною логістикою. Вони не тільки можуть ефективно контролювати рух, планувати найкращі та найефективніші маршрути для доставки товарів та уникнення затримок, але й відстежувати та аналізувати поведінку водіїв, стиль водіння та використання гальм, що може допомогти підвищити безпеку дорожнього руху, знизити ризик аварій та зменшити знос транспортних засобів. Стан транспортного засобу безпосередньо впливає на безпеку та адаптивність транспортної логістики, продуктивність, загальну вартість володіння та прибутковість [18].

Системи управління транспортними засобами, такі як телематика TomTom, збирають дані про рух транспортних засобів, включаючи швидкість, пробіг і споживання палива, проводять аналіз і повідомляють про необхідність технічного обслуговування транспортних засобів, включаючи перевірку масла і заміну деталей. З точки зору покращення управління транспортною логістикою, телематика TomTom забезпечує зручний зв'язок між диспетчерами та водіями, полегшує командну роботу, дозволяє ефективно координувати рух, надсилає водіям повідомлення про зміни маршруту та інструкції, а також забезпечує зворотній зв'язок [25].

Системи управління транспортними засобами можуть бути інтегровані з іншими системами штучного інтелекту, такими як системи геолокації, системи голосового управління та системи прогнозування дорожнього руху, щоб забезпечити повний контроль над транспортним засобом.

Використання сучасних технологій має великий потенціал для подальшого розвитку і вдосконалення, зокрема, в удосконаленні процесів і методів, що використовуються в управлінні транспортною логістикою. Слід звернути увагу на

використання штучного інтелекту для виявлення потенційних проблем в управлінні транспортною логістикою та відхилень у прогнозуванні ризиків.

Аналізуючи великі обсяги даних про транспортні процеси, такі як витрати, терміни доставки і логістичні проблеми, штучний інтелект, заснований на цьому аналізі, може надати цінну інформацію, автоматизувати багато рутинних і повторюваних завдань і підтримати процес підвищення ефективності та оптимізації управління транспортною логістикою.

Висновки до розділу 1

Отже, логістика – це процес організації, управління, планування та координації інформаційних і матеріальних потоків від первинних споживачів до кінцевих споживачів. Логістика дуже важлива в будь-якій організації, оскільки вона координує всі структури всередині компанії, беручи до уваги її прибутковість і продуктивність. Концепція логістичної діяльності полягає в організації процесу руху матеріальних та інформаційних потоків від відправника до одержувача. Для підвищення ефективності принципи логістики вимагають вміння передавати інформацію про розподіл, виробництво, транспортування, продаж і переміщення товарів і матеріалів.

Сучасна концепція логістики передбачає комплексний аналіз логістичної діяльності та логістичних витрат, який повинен враховувати їх складні взаємозв'язки. Для оцінки фактичного стану логістичної системи в сучасній літературі пропонується використання декількох аналітичних моделей, більшість з яких є похідними від розширених моделей оцінки господарської діяльності.

Використання сучасних технологій в управлінні транспортною логістикою, а саме штучного інтелекту, має великий потенціал для вдосконалення логістичних процесів, виявлення потенційних проблем, прогнозування та прийняття обґрунтованих рішень. Однак для успішного впровадження таких технологій потрібні висококваліфіковані фахівці та підготовлений персонал, здатний працювати з такими технологіями.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «НОВО БУД СЕРВІС»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Компанія «Ново Буд Сервіс» працює на ринку будівельних послуг з 2012 року, проте в 2021 році в компанії відбулася реорганізація, тому далі в роботі буде досліджуватися звітність за період 2021-2023 років. Команда фахівців компанії спеціалізується на якісному виконанні ремонтно-будівельних послуг будь-якої складності.

Основна мета компанії – допомогти реалізувати якісні, точні та ефективні будівельні та ремонтні проекти. ТОВ «Ново Буд Сервіс» прагне забезпечити повне задоволення, надаючи найкращі рішення та послуги в будівельній галузі [40].

Основні характеристики досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» відображено в табл. 2.1 [40].

Таблиця 2.1

Основні характеристики ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Показник	Його характеристика
Повна назва підприємства	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НОВО БУД СЕРВІС»
Скорочена назва підприємства	ТОВ «НОВО БУД СЕРВІС»
ЄДРПОУ	44395343
Адреса підприємства	02125, місто Київ, вулиця Шимановського Віталія, будинок 2/1

Основними видами діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» варто відмітити наступні:

- 41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель;
- 46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;
- 81.30 Надання ландшафтних послуг;
- 46.72 Оптова торгівля металами та металевими рудами;

46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням;

46.74 Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

47.52 Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах;

52.10 Складське господарство;

52.24 Транспортне оброблення вантажів [40].

Послуги ТОВ «Ново Буд Сервіс» включають в себе наступні види роботи:

1) проектування, що передбачає професійні послуги з проектування житлових та інших будівельних об'єктів. Команда архітекторів та інженерів досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» створить унікальний та функціональний проект з урахуванням всіх потреб та бюджету клієнтів;

2) монолітне будівництво – спеціалізація на монолітному будівництві забезпечує високу міцність і стабільність будівлі. Досвідчені майстри ТОВ «Ново Буд Сервіс» використовують новітні технології та матеріали для досягнення найкращих результатів та зведення надійних споруд;

3) покрівельні роботи. Надаючи послуги з монтажу, ремонту та обслуговування всіх видів покрівель, фахівці ТОВ «Ново Буд Сервіс» гарантують, що житлові та офісні будівлі будуть захищені від погодних умов і зносу;

4) цегляна кладка. Як фахівці з цегляної кладки, вони надають послуги з будівництва та оздоблення стін. Професійні муляри забезпечують високу якість і гарний зовнішній вигляд;

5) утеплення фасаду. Ефективна ізоляція фасаду значно підвищує комфорт та енергоефективність будівлі. ТОВ «Ново Буд Сервіс» пропонує професійні послуги з утеплення фасадів з використанням новітніх матеріалів і технологій;

6) внутрішнє оздоблення. Команда майстрів ТОВ «Ново Буд Сервіс» застосовує всі тонкощі внутрішнього оздоблення, використовуючи найкращі матеріали, з увагою до деталей для створення комфортних і красивих просторів.

Організаційна структура ТОВ «Ново Буд Сервіс» є лінійно-функціональною (рис. 2.1). У лінійно-функціональній структурі управлінська команда має переваги лінійної організації, але чим вищий рівень управління, тим більша роль функціонального управління. В управлінні підприємством ця роль є незначною, але зі збільшенням масштабу управління підприємством роль функціональної організації зростає [40].

Функціональні служби здійснюють всю технічну підготовку виробництва, готують варіанти вирішення проблем, пов'язаних з управлінням виробничим процесом і звільняють лінійних керівників від планування, фінансових розрахунків тощо.

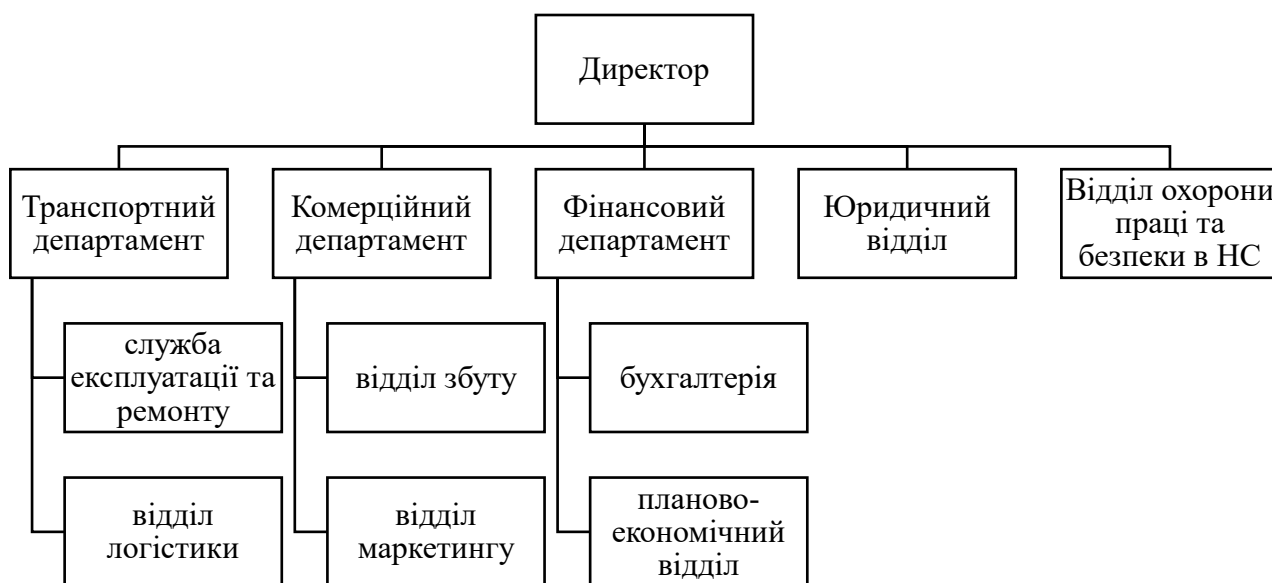

Рис. 2.1 Організаційна структура ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Далі проводиться аналіз та оцінку фінансової звітності досліджуваного підприємств ТОВ «Ново Буд Сервіс», тобто проаналізуємо баланс (Форма 1) (Додаток А, В) та звіт про фінансові результати (Форма 2) (Додаток Б, Г), а також показники ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності за даними фінансової звітності ТОВ «Ново Буд Сервіс» (табл. 2.2) за 2021-2023 роки визначити рівень фінансової стійкості досліджуваного підприємства [40].

Аналіз динаміки активів балансу з 2021 по 2023 рік показує, що підсумок балансу збільшився на 816,3 тис. грн., або на 1022,9%, при цьому основну суму в

цьому зростанні становили оборотні активи, які зросли з 79,8 тис. грн у 2021 році до 700,3 тис. грн. у 2023 році. Таке зростання оборотних активів свідчить про збільшення виробничого потенціалу та продуктивності підприємства. Варто відмітити, що найбільшу частку в зростанні оборотних активів ТОВ «Ново Буд Сервіс» становить інша поточна дебіторська заборгованість, де її зростання за період 2021-2023 років на 372,4 тис. грн. свідчить про зниження платоспроможності партнерів та клієнтів ТОВ «Ново Буд Сервіс».

Таблиця 2.2

Динаміка активів ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років, тис. грн.

Актив	2021	2022	2023	Відхилення 2023 до 2021 року	
				абсолютне, тис. грн	відносне, %
1. Необоротні активи					
Основні засоби	0,0	20,4	116,0	116,0	-
первісна вартість	178,5	203	347,1	168,6	94,5%
Знос	178,5	182,6	231,1	52,6	29,5%
Усього за розділом 1:	0,0	20,4	116,0	116,0	-
2. Оборотні активи					
Запаси:	26,8	9,7	109,3	82,5	307,8%
у тому числі готова продукція	23,7	6,6	0,00	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,0	0,0	39,3	39,3	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	39,0	39,0	411,4	372,4	954,9%
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,4	0,0	49,6	45,2	1027,3%
Витрати майбутніх періодів	2,5	0,0	0,0	-2,5	-100,0%
Інші оборотні активи	7,1	7	170,5	163,4	2301,4%
Усього за розділом 2:	79,8	55,7	780,1	700,3	877,6%
Баланс	79,8	76,1	896,1	816,3	1022,9%

Що стосується запасів у період досліджуваних 2021-2023 років, то їх збільшення свідчить про зростання виробничої активності, а зменшення – про відповідне зниження. Грошові кошти та їх еквіваленти ТОВ «Ново Буд Сервіс» зросли з 4,4 тис. грн у 2021 році до 49,6 тис. грн у 2023 році, що є досить позитивним показником, оскільки дані активи є високоліквідними активами та

надають можливість розрахуватися за короткостроковими боргами підприємства у найбільш короткий період.

Досліджуючи динаміку зростання необоротних активів з 2021 по 2023 рік на 116, 0 тис. грн., то варто зазначити, що це відбувається за рахунок оновлення основних виробничих фондів підприємств та придбання нового обладнання для досліджуваної будівельної компанії.

Далі варто проаналізувати динаміку зміни пасивів досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років та визначити основні фактори, що впливають на його прибутковість (табл. 2.3) [40].

Таблиця 2.3

Динаміка пасивів ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років, тис. грн.

Пасив	2021	2022	2023	Відхилення 2023 до 2021 року	
				абсолютне, тис. грн	відносне, %
1. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	14,4	-34,6	-606,1	-620,5	-4309,0%
Неоплачений капітал	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0%
Усього за розділом 1:	14,4	-34,6	-606,1	-620,5	-4309,0%
3. Поточні зобов'язання					
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	48	48	389	341,0	710,4%
розрахунками з бюджетом	2,6	0	0	-2,6	-100,0%
розрахунками з оплати праці	8,3	0	0	-8,3	-100,0%
Інші поточні зобов'язання	6,5	62,7	1 113,2	1106,7	17026,2%
Усього за розділом 3:	65,4	110,7	1 502,2	1436,8	2196,9%
Баланс	79,8	76,1	896,1	816,3	1022,9%

Отже, аналізуючи пасиви ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років, то тут варто зауважити, що основну частку в зміні власного капіталу складають нерозподілений прибуток (14,4 тис. грн. в 2021 році) та непокритий збиток (-34,6 тис. грн. в. 2022 році, а також -606,1 тис. грн. в 2023 році). При цьому показник зареєстрованого капіталу та неоплаченого капіталу не змінився та становить по 1 тис. грн. за три досліджувані роки.

Довгострокова заборгованість ТОВ «Ново Буд Сервіс» в період 2021-2023 років зафіксованою не була, тобто за рахунок даних статей балансу фінансування основних засобів та їх модернізації не відбувалася.

Щодо поточних зобов'язань, то їх загальна сума зросла за три досліджувані роки на 1436,8 тис. грн., або на 2196,9%, де основну частку в даних статтях становить інші поточні зобов'язання, які зросли з 6,5 тис. грн. в 2021 році до 1113,2 тис. грн. в 2023 році. Загалом варто відмітити, що зростання поточних зобов'язань за відсутності або скорочення довгострокових свідчить про ймовірний рівень високого фінансового навантаження для досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» в майбутньому, оскільки за короткостроковими боргами необхідно розраховуватися менше одного року, або менше одного операційного циклу.

Далі необхідно проаналізувати динаміку показників фінансового результату ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 рр. (табл. 2.4) [40].

Таблиця 2.4

Динаміка звіту про фінансовий результат ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років, тис. грн.

Стаття	Роки діяльності			Відхилення 2023 до 2021 року	
	2021	2022	2023	абсолютне, тис. грн	відносне, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	307,8	134,2	472,6	164,8	53,5%
Інші операційні доходи	0,0	0,0	0,0	0	-
Разом доходи	307,8	134,2	472,6	164,8	53,5%
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	41,5	59,4	750,6	709,1	1708,7%
Інші операційні витрати	251,9	121,2	293,5	41,6	16,5%
Разом витрати	293,4	180,6	1 044,1	750,7	255,9%
Фінансовий результат до оподаткування	14,4	-46,4	-571,5	-585,9	-4068,7%
Чистий прибуток	11,9	-46,4	-571,5	-583,4	-4902,5%

Аналіз показника чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за період 2021-2023 рр. свідчить про негативну тенденцію в діяльності підприємства та зниження рівня реалізації послуг за період 2021-2022 років, проте в 2023 році динаміка діяльності стала позитивною та чистий дохід зріс до 472,6 тис.

грн. Цей висновок підтверджується збільшенням собівартості реалізованої продукції через зростання рівня реалізації послуг ТОВ «Ново Буд Сервіс». Варто відмітити, що за 2021-2023 роки зростання витрат ТОВ «Ново Буд Сервіс» має більшу динаміку ніж зростання доходів, тому з 2022 року відмічається відсутність прибутку, на противагу цьому збиток зріс в 2023 році до 571,5 тис. грн.

Далі варто проаналізувати показники ліквідності ТОВ «Ново Буд Сервіс», які характеризують рівень здатності підприємства перетворити активи в грошові кошти в найкоротші терміни для покриття своїх короткострокових зобов'язань (табл. 2.5) [40].

Таблиця 2.5

**Показники ліквідності ТОВ «Ново Буд Сервіс»
за період 2021-2023 років**

Показник	Формула розрахунку	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення
1. Коефіцієнт поточної ліквідності (КПЛ)	$1195/1695$	1,22	0,50	0,52	-0,70
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності (КШЛ)	$(1195-1100)/1695$	0,81	0,42	0,45	-0,36
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кал)	$(1160+1165)/1695$	0,07	0,00	0,03	-0,03
4. Власні оборотні кошти (ВОК)	$1195-1695$	14,40	-55,00	-722,10	-736,50
5. Коефіцієнт забезпеченості ВОК	$(1195-1695)/1195$	0,18	-0,99	-0,93	-1,11

Отже, за результатами розрахованих показників ефективності діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» можна сказати, що діяльність даного підприємства не є ліквідною. Про це свідчить зменшення показників ліквідності за досліджуваний трирічний період і, крім того, підприємство не має достатньо коштів для погашення своїх поточних зобов'язань, тобто підприємство має проблеми з власними коштами. Зменшення величини власного оборотного капіталу (ВОК) протягом усього досліджуваного періоду є ще однією негативною рисою діяльності підприємства. Для того, щоб збільшити власний оборотний капітал, підприємству необхідно виконати одну з двох умов: або дотримуватися політики зменшення суми власних

поточних зобов'язань, або здійснювати стимулювання збільшення суми власних грошових коштів та поточних фінансових інвестицій [40].

Наступною групою показників, що використовуються для аналізу фінансового стану та рівня фінансової безпеки ТОВ «Ново Буд Сервіс», є показники фінансової стійкості, які характеризують рівень фінансової незалежності та платоспроможності підприємства (табл. 2.6) [40].

Таблиця 2.6

Показники фінансової стійкості ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 років

Показник	Формула розрахунку	Норматив	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	1495/1900	$\geq 0,5$	0,18	-0,45	-0,68	-0,86
2. Коефіцієнт фінансової стабільності	$(1495+1595)/1900$	$\geq 0,6$	0,18	-0,45	-0,68	-0,86
3. Коефіцієнт фінансового ризику	$(1595+1695)/1495$	$\leq 1,0$	4,54	-3,20	-2,48	-7,02
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	ВОК/1495	≥ 0	1,00	1,59	1,19	0,19

Отже, за результатами розрахунку показників фінансової стійкості досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» можна зробити наступні висновки:

- значення коефіцієнта автономії (фінансової незалежності) є нижчим за нормативне значення протягом усього досліджуваного періоду, що свідчить про високий ступінь фінансової залежності досліджуваного підприємства від зовнішніх джерел фінансування;

- значення коефіцієнта фінансової стійкості є також нижчим за еталонне значення протягом усього періоду дослідження, що свідчить про низький рівень фінансової стійкості досліджуваного підприємства, крім цього через відсутність довгострокових зобов'язань даний коефіцієнт є рівним коефіцієнту автономії;

- постійне скорочення коефіцієнта фінансового ризику пов'язане зі скороченням рівня нерозподіленого прибутку, тобто наявності непокритого збитку

в період 2022-2023 років діяльності;

- позитивне значення коефіцієнта маневреності власного капіталу за період 2021-2023 рр. можна пояснити високим рівнем власного оборотного капіталу (ВОК) ТОВ «Ново Буд Сервіс», який використовується для розрахунку коефіцієнта маневреності власного капіталу.

В результаті проведеного дослідження було визначено, що загальний фінансовий стан ТОВ «Ново Буд Сервіс» не є стійким і підприємству слід працювати над залученням низки заходів, спрямованих на збільшення суми власних грошових коштів, оборотних активів та нерозподіленого прибутку, зменшення поточних зобов'язань та зниження частки навантаження на підприємство. Керівництву ТОВ «Ново Буд Сервіс» слід працювати над залученням інвестицій для оновлення основних засобів та ефективного використання виробничих запасів у основній діяльності підприємства.

2.2. Аналіз логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Результати та ефективність логістичної діяльності безпосередньо визначають рівень прибутковості будь-якого суб'єкта господарювання, в тому числі і досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс».

Таблиця 2.7

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Ново Буд Сервіс» за період 2021-2023 рр.

Показник	Формула розрахунку	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Темп зростання, %	
					2022/2021	2023/2022
Рентабельність активів	$R_A = \text{ЧП} / A * 100\%$	14,9%	-61,0%	-63,8%	-75,9%	-2,8%
Рентабельність діяльності	$R_D = \text{ЧП} / \text{ЧД} * 100\%$	3,9%	-34,6%	-120,9%	-38,4%	-86,4%
Рентабельність власного капіталу	$R_{BK} = \text{ЧП} / BK * 100\%$	82,6%	134,1%	94,3%	51,5%	-39,8%
Рентабельність основних фондів	$R_{O3} = \text{ЧП} / O3 * 100\%$	-	-227,5%	-492,7%	-	-265,2%

На основі табл. 2.7 можна зробити наступні висновки щодо прибутковості підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» [40]:

1) у 2021 році рівень рентабельності був низьким, але були прибуткові операції та зростання рівня рентабельності; у період 2022-2023 років збільшилася динаміка збиткових операцій;

2) станом на кінець 2023 року драйвери прибутковості не є позитивними.

Рентабельність активів зменшилася на 75,9% у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 2,8% у 2023 році порівняно з 2022 роком. Основною причиною скорочення цього показника є скорочення внаслідок погіршення операційної політики та отримання в період 2022-2023 років збитку від діяльності.

Рентабельність діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» скоротилася на 38,4% у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 86,4% у 2023 році порівняно з 2022 роком. Причиною скорочення цього показника є скорочення суми чистого прибутку від послуг через збільшення рівня витрат підприємства.

Рентабельність власного капіталу зросла у період 2021-2022 років на 51,5% та зменшилася в 2022-2023 роках на 39,8%, що зумовлено відповідною динамікою розміру власного капіталу досліджуваного підприємства, тобто зі зміною нерозподіленого прибутку та збитку, рентабельність власного капіталу також коливається.

Рентабельність основних засобів у період 2022-2023 років скоротилася на 265,2%, що зумовлено наявністю чистого збитку, проте за досліджуваний період 2021-2023 років варто відмітити збільшення розміру основних засобів внаслідок поступового покращення виробничих потужностей підприємства за рахунок придбання нових ОЗ [40].

Логістична діяльність ТОВ «Ново Буд Сервіс» являє собою низку основних ланок, які забезпечують реалізацію функцій постачання будівельних матеріалів до об'єктів їх діяльності для виконання будівельних робіт.

Економіко-технічний ланцюг ТОВ «Ново Буд Сервіс» – це система взаємопов'язаних, упорядкованих і паралельно виконуваних технічних бізнес-

процесів, спрямованих на якісне надання логістичних та будівельних послуг спеціального транспорту [40].

Логістичний ланцюг ТОВ «Ново Буд Сервіс» – це система взаємопов'язаних, упорядкованих і розпаралелених бізнес-процесів логістичного забезпечення для своєчасного та успішного надання будівельних послуг кінцевому споживачеві.

Ланкою логістичного ланцюга є бізнес-процес ТОВ «Ново Буд Сервіс». Організаційна структура управління логістикою компанії базується на низці завдань з цільовими показниками та зобов'язаннями щодо їх виконання. Її метою є максимізація довгострокових позитивних результатів діяльності компанії через ефективну реалізацію логістичної функції.

Організаційна структура управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс» представлена на рис. 2.2.

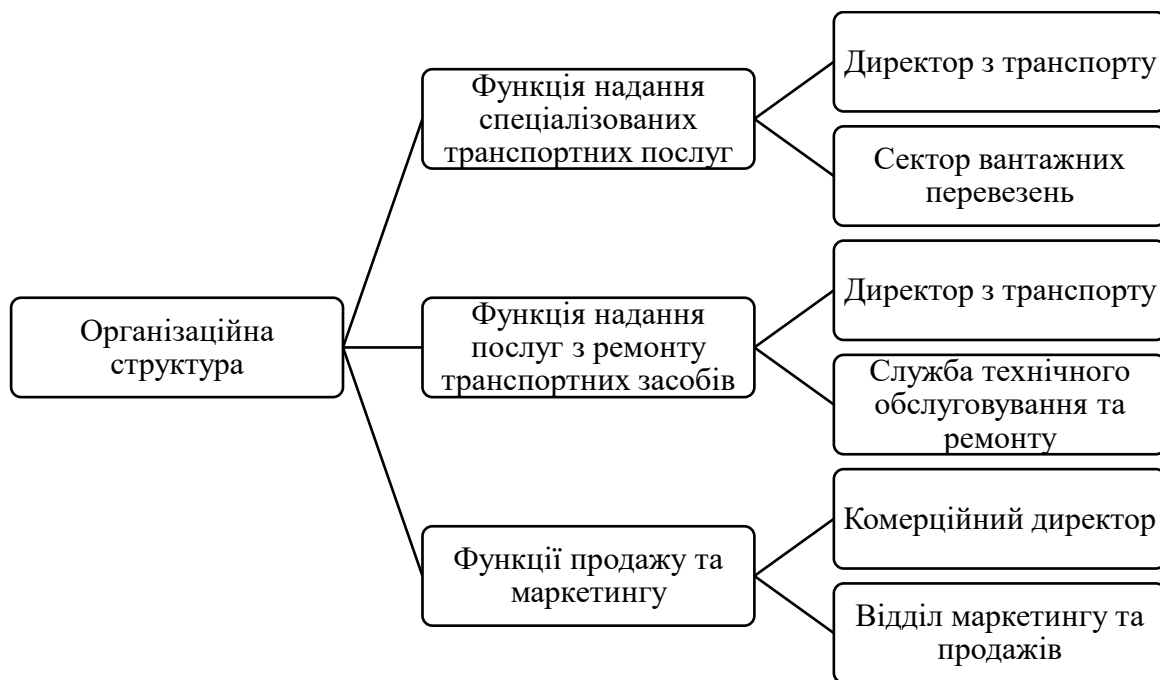

Рис. 2.2 Організаційна структура менеджменту управління логістикою ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Організаційна структура управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс» динамічно розвивається та вдосконалюється, адаптуючись до динамічних змін макросередовища та системи управління.

Таким чином, управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс» базується на гармонізації двох ключових функцій:

1) постачання комплектуючих та будівельних матеріалів на вчасне та якісне виконання будівельних робіт;

2) надання ремонтних послуг учасникам ринку.

Основою функціонування логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» слід вважати функцію самостійного структурного підрозділу – відділу логістики [40].

Департамент логістики є самостійним та відокремленим структурним підрозділом ТОВ «Ново Буд Сервіс». Департаменту логістики підпорядковуються начальники відділів, які призначаються на посаду та звільняються з посади директором ТОВ «Ново Буд Сервіс» у порядку, встановленому Статутом підприємства.

Завданнями Департаменту логістики ТОВ «Ново Буд Сервіс» є:

1) здійснення передової логістичної діяльності з метою підвищення конкурентоспроможності підприємства;

2) своєчасне та якісне надання послуг замовникам відповідно до вимог договору, у визначені строки, за визначеними маршрутами, у необхідних обсягах, за мінімальними та доступними витратами, з урахуванням індивідуальних вимог замовника.

Склад і штатний розпис департаменту логістики визначається директором ТОВ «Ново Буд Сервіс» виходячи з відповідності кількості, розміру та характеристик підрозділу.

До складу відділу логістики входять: начальник відділу, працівники маршрутної логістики, працівники збутової логістики та монтажний персонал.

Завдання відділу логістики підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» полягають у наступному:

1) розробка довгострокового та оперативного плану логістики підприємства, забезпечення практичної реалізації розробленого плану та управління логістичною діяльністю інших служб та підрозділів;

2) координувати управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками, включаючи весь логістичний ланцюг «закупівля – технічне обслуговування (ремонт) – транспортування – використання будівельних матеріалів в основній діяльності»;

3) забезпечення виконання зобов'язань щодо надання послуг кінцевому замовнику відповідно до умов укладеного договору;

4) розробка рекомендацій у сфері організації функцій підрозділів компанії, що здійснюють управління потоками, з метою раціоналізації циркуляції різних видів потоків і витрат у ланцюгу;

5) діагностика успішності логістичної діяльності компанії;

6) моніторинг оптимального використання ресурсів компанії;

7) забезпечення оптимального рівня ефективності використання транспортних засобів та їх придатності;

8) документальний супровід логістичних процесів;

9) перевірка та вдосконалення логістичних об'єктів;

10) забезпечення якісного та успішного логістичного обслуговування клієнтів;

11) організація своєчасності, достовірності та повноти надання інформації клієнтам [40].

До переліку функцій відділу логістики ТОВ «Ново Буд Сервіс» входять:

1) формування стратегії і тактики логістичної діяльності підприємства;

2) безпосередня участь у розробці та укладанні договорів з партнерами (постачальниками та клієнтами);

3) відділ логістики розробляє плани співпраці з різними типами партнерів за участю інших відповідних підрозділів підприємства;

4) пошук, накопичення та діагностика інформації для вирішення негативних аспектів логістичної діяльності компанії;

5) управляти внутрішніми логістичними процесами: навантаження; розвантаження; технічне обслуговування транспортних засобів; ремонт транспортних засобів; оновлення спеціального обладнання тощо;

- 6) бюджетування логістичного процесу;
- 7) впровадження, планування та моніторинг потокових процесів у процесі надання послуг;
- 8) впровадження та моніторинг процесів управління автопарком;
- 9) впровадження, планування та регулювання процесів надання послуг;
- 10) вивчення позитивного вітчизняного та міжнародного досвіду у сфері логістики та його ефективного впровадження на підприємствах [40].

Взаємозв'язки між сектором логістики та іншими структурними підрозділами підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» представлені в таблиці 2.8 [40].

Таблиця 2.8

Взаємозв'язки між сектором логістики та іншими структурними підрозділами підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Відділ підприємства	Відділ логістики	
	Отримана інформація	Надана інформація
Планово-економічний відділ	Затверджений план претензійно-позовної роботи, рекомендації щодо нівелювання причин виникнення претензій та штрафів до компанії, узгоджена методика визначення коефіцієнту оборотних активів, документи та звіти, що використовуються для розрахунків у національній та іноземній валюті	Консультування в сфері фінансів, звіти про рух основних засобів; копії рахунків-фактур від постачальників; проекти рахунків-фактур постачальникам на випадок порушення умов договору; проекти планів продажів; звіти про фактичне виконання планів сервісного обслуговування
Бухгалтерія	Довідки, відомості, розрахунки, консультації, звітні дані про вартість витрачених деталей, дані про забезпечення основними засобами, які є основою для основної документації та аналізу діяльності компанії	Звіти про рух деталей та основних засобів; дані про штрафні вимоги від постачальників; звітні дані про залишки деталей на складі на кінець кожного місяця; рахунки-фактури; замовлення на закупівлю
Сектор маркетингу	Результати маркетингових досліджень, інформація про наявність нових видів будівельних матеріалів та технологій виконання будівельних робіт	Інформація про укладені контракти на поставку будівельних матеріалів та закупівлю спецтехніки; запити на проведення маркетингових досліджень цін на спецтехніку та будівельні матеріали
Сектор збуту	Плани будівельних робіт; рекомендації щодо динаміки вартості послуг; інформація про надані послуги	Плани обслуговування клієнтів; плани руху грошових коштів; графіки роботи спецтехніки

Відділ кадрів	Інформація про порушників дисципліни; копії наказів про прийняття, переведення та звільнення працівників; зміни до правил внутрішнього трудового розпорядку	Заяви та інші документи, пов'язані з прийняттям, переведенням та звільненням працівників
Відділ вантажних перевезень	Графіки виділення спеціального транспорту	Інформація про надання послуг
Відділи технічного обслуговування та ремонту	Заявки на запчастини, інструменти та обладнання для ремонту транспортних засобів згідно з планом обслуговування	Приймально-здавальні документи

Результати діагностики показали, що управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс» базується на інтеграції двох основних функцій: надання компонентів спеціального транспорту та їх обслуговування, надання послуг з перевезення будівельних матеріалів та забезпечення їх використання у процесі основної діяльності.

При цьому організаційна структура управління логістичною функцією підприємств динамічно розвивається, адаптуючись до макрозмін та динаміки предметної області управління [40].

Отже, можна зробити висновок, що комплексна реалізація всіх досліджуваних функцій постачання та надання послуг гарантує успішне зростання логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» і в кінцевому підсумку призводить до підвищення рівня ефективності фінансово-господарської діяльності всього досліджуваного суб'єкта господарювання.

З метою дослідження логістичної діяльності досліджуваних суб'єктів господарювання також проведено діагностику витрат у цій сфері. Враховуючи вид діяльності, географічне розташування, розмір підприємства та інші характеристики, підприємство ТОВ «Ново Буд Сервіс» включає частину власних витрат до статті «логістика». Її розмір коливається в межах 5-45% і може збільшуватися під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів.

Основні детермінанти, що обумовлюють динаміку масштабу логістичних витрат підприємств ТОВ «Ново Буд Сервіс», представлені в табл. 2.9 [40].

Таблиця 2.9

Фактори, що визначають динаміку логістичних витрат ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Чинники	Середовище		Складова логістичної діяльності			
	Зовнішнє середовище (ЗС)	Внутрішнє середовище (ВС)	Постачання (П)	Надання послуг з ремонту та обслуговування транспортних засобів (РОТ)	Збутова діяльність (З)	Зберігання та експлуатація спецтранспорту (ЗЕТ)
Складність ланцюга поставок		+	+			
Динаміка системи замовлень		+	+			
Динаміка потреб клієнтів	+	+		+		
Динаміка витрат на паливо	+					
Динаміка персоналу логістичного сектору		+	+	+	+	+
Удосконалення спеціального транспорту		+				
Динаміка планування сервісного обслуговування		+		+		
Інші непередбачувані витрати	+	+	+	+	+	+

Слід зазначити, що на сьогодні не існує конкретної методики, яка б дозволяла повністю ідентифікувати логістичні витрати. Проте в діяльності досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» варто визначити основну частку логістичних витрат у загальній структурі витрат (табл. 2.10).

Отже, як видно з таблиці 2.10, витрати на логістику у відсотках до чистого доходу від реалізації послуг за аналізований період були незначними і становили лише 4,46% у 2022 році та 5,67% у 2023 році, що добре характеризує цю сферу діяльності.

Структура логістичних витрат ТОВ «Ново Буд Сервіс» у період 2022-2023 років

Назва витрат	Склад логістичної діяльності	Відсоток у чистому доході від загалом наданих послуг, %		Темп зростання, %
		2022 рік	2023 рік	2023/2022
Витрати на закупівлі будівельних матеріалів	П	0,13	0,16	25,0%
Витрати на логістику процесів надання послуг	РОТ	0,70	1,37	94,0%
Витрати на збутову діяльність	З	0,05	0,21	300,0%
Витрати на експлуатацію спеціального транспорту	ЗЕТ	3,01	3,15	4,5%
Витрати на управління матеріальними потоками	П, РОТ	0,17	0,26	56,3%
Витрати на обслуговування	З	0,20	0,32	57,9%
Витрати на управління логістикою	П, РОТ, З, ЗЕТ	0,20	0,21	5,3%
Всього	-	4,46	5,67	27,1%

Витрати на логістику характеризувалися позитивним темпом зростання на 27,1% у 2023 році порівняно з 2022 роком, що пов'язано з покращенням та розвитком цього напрямку діяльності:

- 1) витрати на закупівлі зросли на 25%;
- 2) логістичні витрати на процес надання послуг зросли на 94,0%;
- 3) собівартість реалізованої продукції зросла в 3 рази;
- 4) витрати на експлуатацію спецтехніки зросли на 4,5%;
- 5) витрати на управління матеріальними потоками зросли на 56,3%;
- 6) витрати на обслуговування зросли на 57,9%;
- 7) витрати на управління логістикою зросли на 5,3%.

Виходячи з розглянутої динаміки зростання логістичних витрат, можна зробити висновок, що на ефективність логістики компанії найбільше впливає підвищення ефективності продажів у процесі надання послуг.

Найбільша частка припадає на логістичні витрати на експлуатацію транспортних засобів та процеси надання послуг, які є типовими для виду діяльності досліджуваного підприємства.

За результатами сформованої структури логістичних витрат можна класифікувати логістичні витрати за відповідними складовими логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» (табл. 2.11) [40].

Таблиця 2.11

Динаміка структури логістичних витрат за складовими логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» у період 2021-2023 років

Складові логістичної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік		Відхилення 2023/2021	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	+/-	%
Системи ланцюгів поставок	25,3	0,7	10,5	0,6	27,2	0,6	1,8	7,3
Системи надання послуг з перевезення будівельних матеріалів	42,0	1,1	18,8	1,0	54,4	1,1	12,4	29,5
Сервісні системи для ремонту транспортних засобів	16,8	0,4	8,4	0,4	16,3	0,3	-0,5	-3,1
Системи експлуатації та зберігання спеціальних транспортних засобів	134,4	3,6	66,9	3,6	163,0	3,4	28,7	21,4
Системи продажу	33,4	0,9	16,7	0,9	32,6	0,7	-0,8	-2,4
Разом	251,9	6,7	121,2	6,5	293,5	6,0	41,6	16,5

На основі даних таблиці 2.11 можна зробити наступні висновки щодо динаміки логістичних витрат та їх частки в чистому доході від реалізації послуг у 2023 році порівняно з 2021 роком:

- 1) логістичні витрати в цілому зросли на 16,15%, а їх частка в чистому доході від реалізації послуг зменшилася на 1,2%. Це свідчить про розвиток логістичної діяльності, що супроводжується покращенням процесу надання послуг;
- 2) найменш залученою до логістичного процесу є система надання послуг з ремонту транспортних засобів, на яку припадає лише 3-4%;

3) найбільш задіяна логістична діяльність у сфері зберігання та експлуатації спеціального транспорту, на яку припадає 36% загальних логістичних витрат, що є певним недоліком її розвитку та потребує вирішення у напрямку збільшення логістичних витрат у сфері послуг [40].

Іншими словами, можна вказати на необхідність розробки та впровадження певних планів дій у сфері логістики ТОВ «Ново Буд Сервіс». Це пов'язано з тим, що аналіз його логістичних витрат покаже певні негативні аспекти його функціонування і їх своєчасне усунення призведе до підвищення ефективності діяльності підприємства в цілому.

2.3. Оцінка ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Дослідження успішності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» буде здійснюватися шляхом:

- 1) розробки системи показників для діагностики успішності та надійності;
- 2) формування бази даних на основі комплексу показників, визначених для діагностики;
- 3) проведення діагностики надійності підприємства та його логістичної діяльності
- 4) визначення інтегральних значень надійності логістичної діяльності [40].

Рівень надійності та ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» можна дослідити за даними таблиці 2.12.

На третьому етапі дослідження успішності логістичної діяльності підприємства визначаються підсумкові показники за кожною складовою логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс». Суттєві показники надійності логістичної діяльності підприємства за кожною складовою представлені в табл. 2.12 [40].

Динаміка показників, що аналізують ступінь надійності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Показник	Роки			Відхилення 2023/2021	
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	+/-	%
Валовий прибуток, тис. грн.	266,3	74,8	-278,0	-544,3	-204,4
Логістичні витрати системи ланцюгів поставок	25,3	10,5	27,2	1,9	7,5
Логістичні витрати системи надання послуг з перевезення будівельних матеріалів	42	18,8	54,4	12,4	29,5
Логістичні витрати системи ремонту транспортних засобів	16,8	8,4	16,3	-0,5	-3,0
Логістичні витрати системи експлуатації та зберігання спеціальних транспортних засобів	134,4	66,9	163	28,6	21,3
Логістичні витрати системи збуту	33,4	16,7	32,6	-0,8	-2,4
Коефіцієнт надійності системи ланцюгів поставок	0,10	0,14	-0,10	-0,19	-203,0
Коефіцієнт надійності системи надання послуг з перевезення будівельних матеріалів	0,16	0,25	-0,20	-0,35	-224,1
Коефіцієнт надійності системи ремонту транспортних засобів	0,06	0,11	-0,06	-0,12	-192,9
Коефіцієнт надійності системи експлуатації та зберігання спеціальних транспортних засобів	0,50	0,89	-0,59	-1,09	-216,2
Коефіцієнт надійності системи збуту	0,13	0,22	-0,12	-0,24	-193,5
Інтегральний показник ефективності логістичної діяльності	1,5			-	-

Отже, можна зробити висновок, що підприємство ТОВ «Ново Буд Сервіс» має досить високий рівень за показниками успішності логістичної діяльності, але надалі є над чим працювати.

Показники результативності логістичної діяльності були на найвищому рівні у період 2021-2022 років. У 202 році відбулося помітне уповільнення темпів розвитку логістичної діяльності, що свідчить про зниження ефективності логістичної діяльності, основною причиною такої динаміки є від'ємне значення валового прибутку ТОВ «Ново Буд Сервіс».

Інтегральний показник ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» має значення більше 1, що свідчить про ефективність розвитку логістичної діяльності досліджуваного підприємства.

Незважаючи на достатньо високий рівень успішності логістичної діяльності досліджуваного підприємства, необхідно відзначити їх негативну динаміку за досліджувані роки та певні диспропорції у структурі логістичних витрат.

На основі дослідження ефективності логістичної діяльності визначено основні проблеми ТОВ «Ново Буд Сервіс»:

- 1) неоптимальні маршрути транспортування відходів;
- 2) неузгодженість стратегії, тактики та оперативних заходів логістичного сектору із загальною стратегією та цілями ТОВ «Ново Буд Сервіс»;
- 3) відсутність раціональної взаємодії всіх учасників логістичного ланцюга, що не дозволяє підвищити рівень ефективності логістичного сектору без збільшення витрат.

Таким чином, можна визначити, що рівень логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» є достатнім, але потребує своєчасного та раціонального вдосконалення.

Висновки до розділу 2

Підприємство ТОВ «Ново Буд Сервіс» працює на ринку будівельних послуг з 2012 року. Команда фахівців компанії спеціалізується на якісному виконанні ремонтно-будівельних послуг будь-якої складності. Основною метою компанії є допомога в якісному, точному і ефективному виконанні будівельних і ремонтних проектів ТОВ «Ново Буд Сервіс» прагне забезпечити повне задоволення, надаючи кращі рішення і послуги в будівельній галузі.

На основі оцінки фінансового стану підприємства проводиться діагностика логістичної діяльності компанії. На основі аналізу майнового комплексу підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» зроблено висновок про наявність позитивної рушійної сили зростання активів компанії в період 2021-2023 рр., з яких оборотні активи займали більшу частину в межах 73-87%, що визначається специфікою діяльності досліджуваного підприємства.

У сфері формування фінансових ресурсів ТОВ «Ново Буд Сервіс» спостерігається тенденція до зменшення власного капіталу та збільшення

позикового, причому в структурі пасивів переважає саме позиковий, що свідчить про низьку фінансову стійкість аналізованого підприємства, а також про значну негативну динаміку його скорочення.

Рівень платоспроможності аналізованого підприємства є низьким, про що свідчать низькі коефіцієнти ліквідності, які не відповідають нормативним вимогам. Така ситуація пояснюється значним зростанням поточної кредиторської заборгованості та низьким рівнем грошових коштів та їх еквівалентів.

Таким чином, ТОВ «Ново Буд Сервіс» є низькорентабельним підприємством зі стабільною позитивною динамікою рівня функціональної успішності, з досить широким переліком недоліків, усунення яких зумовлює високий рівень успішності досліджуваного суб'єкта господарювання.

Проведена діагностика логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» дозволяє зробити висновок, що логістична діяльність являє собою систему ланок, які гарантують виконання функції постачання будівельних матеріалів основним замовникам та надання послуг зі здійснення будівельних робіт.

Логістична діяльність ТОВ «Ново Буд Сервіс» базується на діяльності департаменту логістики, який створюється відповідно до наказу директора та підпорядковується йому. До складу департаменту логістики входять працівники маршрутної логістики, працівники збутової логістики та монтажний персонал.

Відділ працює з планово-економічним відділом, бухгалтерією, відділом маркетингу, відділом збуту, відділом кадрів та відділом транспортно-експедиторської діяльності. Він також співпрацює зі службами технічного обслуговування і ремонту. Дослідження ефективності логістичної діяльності показало, що компанія включає частину власних витрат у витрати на логістику.

Найменш задіяною в логістичному процесі є система надання послуг з ремонту транспортних засобів, а найбільш задіяною - система експлуатації та зберігання транспортних засобів, що потребує заходів з оптимізації структури логістичної діяльності.

Інтегральний показник ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» має значення більше 1, що свідчить про ефективність розвитку логістичної

діяльності досліджуваного підприємства, але варто відмітити про необхідність розвитку та вдосконалення цього елемента діяльності, який є допоміжним в основних процесах функціонування досліджуваного суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «НОВО БУД СЕРВІС»

3.1. Напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності за рахунок масштабування

Системне дослідження сфери логістичної діяльності будь-якого суб'єкта господарювання дозволяє не тільки діагностувати її позитивні сторони, що впливають на успішність економіки в цілому, але й скласти перелік недоліків у цій функціональній сфері.

На сучасному етапі розвитку основними напрямками вдосконалення логістичної діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є:

- 1) формування стійких партнерських відносин і трансформація конкурентної економіки в економіку партнерства, знань і навичок;
- 2) практичне застосування інформаційних технологій;
- 3) глобалізація трудових ресурсів;
- 4) раціоналізація повного та успішного переліку бізнес-інструментів для вирішення відповідних виробничих завдань [14].

Наступні аспекти визначають пріоритети в діловому, економічному та науковому розвитку суб'єктів господарювання, що займають лідируючі позиції в галузі:

- 1) наявність інформаційного забезпечення, необхідного в процесі проведення досліджень та прийняття управлінських рішень;
- 2) володіння знаннями та навичками в комплексі організаційних засобів підприємницької діяльності та у сфері застосування їх системного забезпечення [1].

Основним принципом взаємовідносин із замовником є партнерство, яке полягає у таких взаємовідносинах між замовником і постачальником, при яких взаємні зусилля дозволяють постійно вдосконалювати діяльність обох суб'єктів, підвищуючи при цьому якість продукту і забезпечуючи зростання обсягів продажів кінцевого продукту.

Сталі взаємовідносини між компанією-замовником та відповідним суб'єктом господарювання не лише відіграють роль у вигідних закупівлях, але й забезпечують вихід замовника на вищий рівень розвитку.

Лише спільні зусилля суб'єктів дають їм змогу перемагати в ринковій конкуренції.

Основними принципами партнерства є:

- 1) висока якість послуг в галузі будівництва;
- 2) рівність ціни та якості;
- 3) наявність та ефективне застосування гарантій (включаючи застосування штрафних санкцій) на послуги;
- 4) мінімізація часу між оплатою послуг та їх фактичним отриманням і наданням;
- 5) прискорення процесу фактичного відвантаження будівельних матеріалів або надання послуг в сфері будівництва клієнтам;
- 6) цілісність складських та операційних процесів [8].

Для оптимізації логістичної діяльності необхідно також покращити успішне використання транспорту.

У сучасних умовах розвитку ключові завдання транспорту стають все більш важливими – прискорення оборотності матеріальних цінностей, забезпечення своєчасної доставки товарів і перевезення людей, що безпосередньо впливає на економічні потреби як виробників, так і споживачів.

В умовах конкуренції система заходів, спрямованих на оптимізацію виробництва і вдосконалення технологій, повинна також включати скорочення часу перебування продукції і запасів у цеху і на складах. Наявні на сьогодні системи управління виробництвом, як правило, задовольняють потреби ринку [24].

Проте в сучасних умовах потреби ринку значно зросли відповідно до стандартів товарів, особливо їх якості. Така ситуація спричинена перевищенням пропозиції над попитом та існуванням надлишкових виробничих потужностей.

Така ситуація свідчить про те, що високих результатів в умовах жорсткої конкуренції може досягти лише той, хто оптимально організовує власне виробництво, що призводить до відповідного рівня економічних показників.

Ця мета може бути досягнута наступними шляхами:

- 1) зменшення витрат на формування та зберігання запасів;
- 2) скорочення часу доставки;
- 3) постійне дотримання вимог до поставок;
- 4) підвищення адаптивності виробництва та його здатності реагувати на динаміку ринкового середовища;
- 5) підвищення якості продукції;
- 6) підвищення продуктивності праці [28].

Практично на кожному етапі бізнесу рекомендується використовувати такі методи управління, як зворотний зв'язок із запасами, щоб забезпечити відповідність обсягів виробництва обсягам запасів.

Наступним базовим напрямом підвищення успішності логістичної діяльності суб'єкта господарювання є також формування комплексу, що складається з декількох надійних постачальників замість одного постачальника.

Позитивними аспектами комплексу постачальників матеріалів є наступні:

- 1) конкурентна боротьба постачальників призводить до зниження рівня цін;
- 2) зменшення ймовірності порушення відносин з постачальниками та своєчасне усунення нових перешкод через зміну постачальників;
- 3) зменшення складності реагування на динамічний попит;
- 4) розширення доступу до великих обсягів інформації;
- 5) більш активне впровадження та реалізація інновацій та розробок;
- 6) можливість будувати відносини не лише з одним зовнішнім постачальником [28].

Якщо суб'єкт господарювання хоче мінімізувати ризик, він зазвичай встановлює надійні та стійкі відносини з кількома постачальниками.

Іншим способом забезпечення мінімізації ризику є використання методів форвардних закупівель.

Перший метод полягає в тому, що суб'єкт господарювання замовляє велику кількість матеріалів понад поточну потребу, формуючи резерв запасів.

Другий метод полягає в укладанні контрактів на постачання матеріалів у певний час у майбутньому за заздалегідь визначеною вартістю.

Обидва проаналізовані методи мають два позитивні аспекти:

1) по-перше, вони забезпечують наявність матеріалів протягом певного періоду часу в майбутньому, компенсуючи наслідки перебоїв у постачанні;

2) по-друге, це мінімізує негативний вплив майбутнього зростання цін та непередбачуваних явищ, оскільки вартість матеріалів є незмінною [29].

Таким чином, оптимальне використання добре організованих, передбачуваних і регульованих засобів дозволяє, з одного боку, запобігти утворенню надлишкових запасів, а з іншого – усунути повну і своєчасну непередбачуваність до поставок.

Логістична діяльність є основою економічної стратегії будь-якої компанії і використовується як конкурентний інструмент для практичного проектування, розподілу і контролю фінансових і трудових ресурсів.

Такий підхід передбачає наступне:

1) тісно скоординовану систему логістичної підтримки ринкової та бізнес-стратегії, а також повну інвентаризацію деталей, необхідних у потрібному місці в потрібний час;

2) координація зовнішнього та внутрішнього транспорту для забезпечення своєчасного надання послуг з урахуванням економічних вимог;

3) оптимальне розташування складських приміщень та стоянок для ключових транспортних засобів [33].

На основі вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду використання інформаційно-комунікаційних технологій у функціонуванні підприємств було доповнено напрями успішного зростання логістичного менеджменту (рис. 3.1) [33].

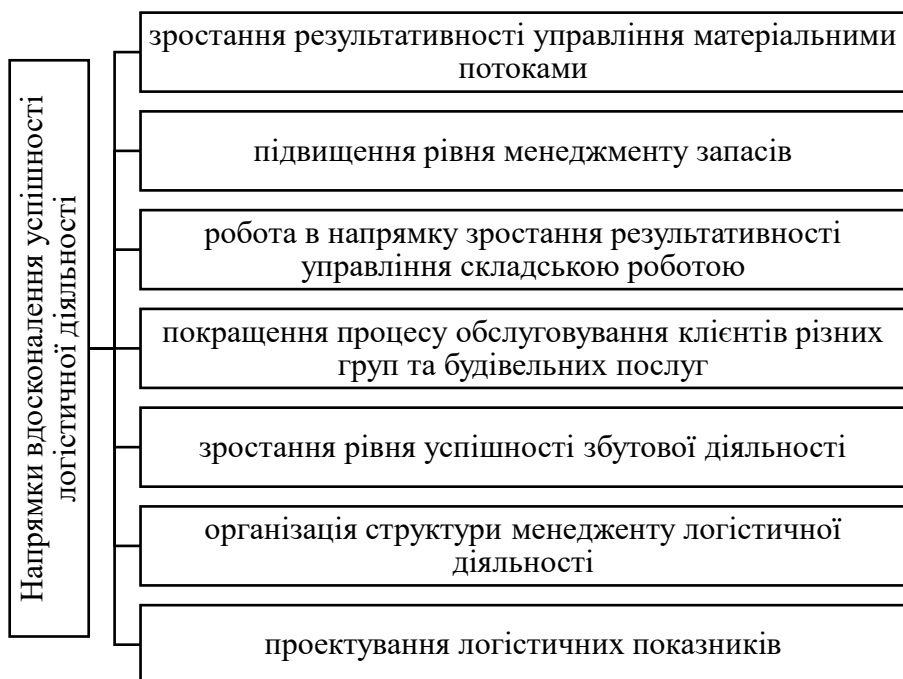

Рис. 3.1 Напрямки підвищення ефективності логістичної діяльності

Для підвищення ефективності логістичної діяльності досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» варто керуватися у розробках наступними принципами:

1. Логістичні процеси на підприємствах повинні реалізовуватися в чіткій послідовності та в єдиній системі:

1.1 матеріально-технічне забезпечення;

1.2 транспортування вантажів;

1.3 процеси надання будівельних послуг;

1.4 різноманітні послуги для клієнтів;

1.5 збутова діяльність, пов'язана з наданням послуг або виробництвом товарів;

2. Найкращим способом регулювання логістичних процесів на підприємствах є формування спеціальної, окремої організаційної структури управління логістичною діяльністю.

3. Формування рекомендованої системи підвищення рівня ефективності логістичної діяльності та координації стратегій подальшого розвитку і вдосконалення є пріоритетним завданням.

4. Практична реалізація заходів за кожним напрямом базується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій і включає:

4.1 відповідне програмне забезпечення;

4.2 економіко-математичні методи;

4.3 автоматизовані системи управління [53].

На основі впровадження реалізуються вдосконалення різних типів процесів обслуговування клієнтів:

1) систем електронної комерції «бізнес-бізнес» (B2B)

2) програмних комплексів для здійснення комерційної діяльності між торговими партнерами через мережу Інтернет:

2.1. Формування корпоративного сайту суб'єкта господарювання;

2.2. Інформаційні веб-сайти;

2.3. Інтернет-магазини;

2.4. Електронні видання;

2.5. Інтернет-реклама.

Приблизно 80% транзакцій електронної комерції здійснюється за допомогою цього комплексу:

1) програмні системи для здійснення транзакцій електронної комерції між підприємствами та їхніми клієнтами;

2) управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM);

3) інформаційна технологія, що забезпечує функціональні можливості для повної автоматизації циклу взаємовідносин з клієнтами та формує систему управлінських інструментів, необхідних для маркетингу, продажів, сервісу тощо [53].

Раціоналізація сервісних потоків на основі використання систем управління вантажопотоками:

1. Gonrand (накопичення даних про наявність товарів);

2. Videotrans (інформаційні послуги для транспортних компаній);

3. СТС (дані про наявність товарів на складах, типи транспортних засобів, раціональні маршрути руху);

4. GIS, GPS (інформація про місцезнаходження транспортних засобів):

4.1 рекомендації щодо раціоналізації рівня транспортних заторів;

4.2 розробка програмного забезпечення та застосування інтернет-технологій для автоматизації транспортних процесів;

4.3 використання автоматизації документообігу в процесах вантажних перевезень.

Згідно з дослідженнями зарубіжних експертів, використання електронного обігу транспортних документів між торговельними партнерами зростає на 30-40% щорічно [43].

Далі пропонується визначити чотири напрями розвитку транспортного забезпечення підприємств:

Перший напрям:

1) сучасне та інноваційне транспортне забезпечення та оновлення основних фондів;

2) забезпечення транспортних і навантажувальних засобів транспортним підприємствам з використанням різних методів фінансування:

2.1 закупівлі;

2.2 кредит;

2.3 лізинг;

3) розвиток та інновації ремонтно-обслуговуючої бази для технічного обслуговування, ремонту та зберігання рухомого складу [43].

Другий напрямок:

1) удосконалення залізничної мережі та її інфраструктури;

2) раціоналізація розміщення вантажоутворюючих та вантажоприймальних пунктів, їх потужностей тощо [43].

Третій напрямок.

1) активне використання нових технологій для підготовки перевезення вантажів;

2) високий рівень забезпеченості контейнерами для підвищення транспортабельності вантажів [43].

Четвертий напрямок.

1) розвиток транспортно-логістичних систем;

2) розвиток економічних відносин між учасниками логістичних процесів, наприклад, між підприємствами. Крім того, слід розробити перелік заходів щодо зниження рівня транспортно-логістичних витрат [43].

Також варто розробити перелік заходів щодо зниження рівня транспортно-логістичних витрат:

1) раціоналізація розміщення та закріплення товарів;

2) вибір найбільш доцільного типу транспортного засобу;

3) формування та вибір раціональних варіантів пунктів завантаження та розвантаження;

4) вибір оптимального вантажно-розвантажувального обладнання та складських приміщень;

5) розробка та вибір раціональних логістичних схем, експедиторів та логістичних провайдерів;

6) раціоналізація маршрутів;

7) вдосконалене управління місцезнаходженням транспортних засобів з використанням новітніх інформаційних технологій [8].

Підвищення рівня успішного управління продажами будівельних послуг на підприємствах реалізується шляхом:

1) використання новітніх ефективних інформаційних технологій для підвищення рівня організації дистрибуції:

1.1 DRP – українська система планування розподілу послуг і товарів;

1.2 DRPII – українська система планування розподілу ресурсів;

2) формування та активне застосування методик вибору успішних каналів дистрибуції, що базуються на спеціальному програмному забезпеченні для виконання розрахунків з використанням економіко-математичних методів [9].

Раціональна побудова організаційної структури управління логістикою включає наступне:

1) створення та використання в організаційній структурі компанії спеціалізованих підрозділів з управління логістикою;

2) створення робочих місць, спрямованих на розвиток інформаційного забезпечення реалізації логістичних процесів на основі використання інноваційних інформаційних технологій.

Досліджувані принципи діагностують, як методологія LFA може бути використана для підвищення рівня успішності логістичної діяльності у світлі ключових принципів (рис. 3.2) [9].

Рис. 3.2 Удосконалення логістичної діяльності компанії на основі принципів LFA

Принцип № 1 LFA: «Чітке узгодження стратегії управління ланцюгами поставок з глобальною стратегією компанії».

У будь-якому випадку, коли компанія розробляє новий тип стратегії (стратегію позиціонування на ринку, стратегію взаємовідносин з клієнтами тощо), спочатку необхідно обґрунтувати і сформулювати конкретну логістичну стратегію в конкретних термінах.

Формування системи логістичних операцій повинно включати завдання отримання чітких значень параметрів логістичної функції, що дасть змогу врахувати успішне впровадження інновацій.

Цілі кожного структурного підрозділу повинні бути узгоджені зі стратегією підвищення ефективності діяльності компанії в цілому. Наприклад, підприємство, що характеризується високою якістю обслуговування клієнтів, повинно

враховувати те, що неминуче призводить до збільшення витрат на обслуговування клієнтів: своєчасне надання послуг, доставка товарів, зменшення мінімальних обсягів замовлення тощо.

Досконала система планування вимагає гармонізації корпоративних знань (фінансових, маркетингових і логістичних) про пропоновані послуги і товари та створення контрольованої матриці їх асортименту.

Це повинно здійснюватися як шляхом перерахування відповідних параметрів, так і шляхом визначення функції управління асортиментною матрицею в рамках корпоративної структури [9].

Принцип LFA № 2: «Локалізація логістичних витрат».

Більшість підприємств не визначили власну кінцеву логістичну функцію через брак практичного досвіду в діагностиці витрат, часові обмеження або організаційні перешкоди.

Однак без цього елемента практично неможливо досягти результатів у процесі реалізації стратегій компанії.

Зниження операційних витрат є одним з основних напрямків аналізу логістичних витрат і потенційною сферою для вдосконалення логістичних процесів.

Ключовими напрямками для визначення переліку та обсягу прихованих витрат є:

- 1) складування;
- 2) витрати на запаси;
- 3) транспортні витрати;
- 4) витрати на реалізацію логістичної функції;
- 5) структурні логістичні витрати.

Базовим елементом структури логістичних витрат є величина оборотних активів. Логістика впливає на оборотні активи різними способами:

- 1) прискорення оборотності ресурсів на складах;

2) зменшення дебіторської заборгованості за рахунок покращення обробки замовлень клієнтів та забезпечення цілісності інформаційного забезпечення з метою зменшення кількості скарг від клієнтів;

3) підвищення рівня задоволеності клієнтів та прискорення обробки платежів клієнтів;

4) раціоналізація товарообігу для прискорення оборотності складських запасів та оборотності наявних коштів.

Досліджуючи IT-підтримку логістичної діяльності будь-якої компанії, слід враховувати, що призначення інформаційних систем у сфері логістики полягає не тільки в обліку матеріальних ресурсів, а й в управлінні процесами надання послуг і виробництва товарів.

Сучасні інноваційні комп'ютерні програми повинні не тільки задовольняти існуючі потреби бізнесу, але й гарантувати його подальше вдосконалення [9].

Принцип LFA № 3: «Визначення та безперервний облік логістичних показників».

Визначення та аналіз логістичних показників є фундаментальним елементом постійного вдосконалення для лідерства в галузі. Після визначення значення логістичної функції слід розробити чіткий набір кількісних параметрів, методів розрахунку та систем оцінки операційної діяльності для досягнення стратегічних цілей.

Важливо також здійснювати постійний моніторинг логістичної функції компанії. Таким чином, процес логістичного аудиту визначається необхідністю формування надійної та оптимальної структури дослідження. Логістичний аудит за методикою LFA дозволяє виявити причини надмірних логістичних витрат і розкрити плани щодо раціоналізації логістичної функції шляхом підвищення функціональної успішності, управління логістичною діяльністю компанії та тісних взаємозв'язків між усіма ланками ланцюга поставок [9].

При цьому слід розуміти, що успіх діяльності аудитора в компанії може бути досягнутий лише за умови виконання комплексу рекомендацій.

За результатами дослідження, основною перешкодою на шляху формування ефективної логістичної системи в компанії слід вважати використання ефективних методів аудиту основних логістичних ризиків та розробку успішного комплексу заходів щодо їх зниження або усунення.

У цьому напрямку, на основі узагальнення досвіду відомих компаній з діагностики ризиків, що покращують логістичну діяльність, вважаємо за оптимальне запропонувати методику виявлення та мінімізації ризиків, що покращують логістичну діяльність – логістичний польовий аудит – яка включає наступні етапи:

- 1) застосування міри ймовірності реалізації ризику в логістичній діяльності та його величини як базового показника для подальших розрахунків;
- 2) діагностика ймовірності реальної реалізації ризику в логістичній діяльності та його важливості на основі величини реальної реалізації ризику (це відображається як частка прибутку);
- 3) діагностика втрат на основі черговості реалізації ризиків;
- 4) формування рекомендацій щодо мінімізації виявлених ризиків [21].

У таблиці 3.1 наведено основні ризики розвитку логістичної діяльності та сформульовано заходи щодо їх мінімізації на підприємствах [21].

Розробивши і впровадивши на практиці ряд успішних заходів, можна забезпечити нівелювання негативного впливу логістичного ризику на підприємство і, в деяких випадках, забезпечити реалізацію превентивних заходів, що забезпечують повне уникнення логістичного ризику.

Таким чином, результати досліджень з використанням методології аудиту логістичного майданчика показують, що застосування розробленого комплексу заходів дозволяє нівелювати і запобігати практичну реалізацію ризиків, які покращують логістичну діяльність в зоні звичайного ризику в 10%, а їх нівелювання забезпечує успішний ефект за рахунок зниження рівня неопераційних ризиків.

Таблиця 3.1

Превентивні заходи у сфері основних ризиків логістичної діяльності, що можна використати в діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс», тис. грн.

Логістичний потік	Фактори ризику	Превентивні заходи	Вартість заходів
Вхідні потоки	Перерви в постачанні	Фінансова відповідальність постачальника за перебої в постачанні визначається умовами контракту між учасниками.	30
	Недоліки якості сировини	Постійний лабораторний контроль якості сировини, штрафні санкції у разі порушення умов контракту та стандартів якості	130
	Зростання вартості сировини	Хеджування, встановлення лімітів на коливання вартості сировини протягом терміну дії контракту	35
	Непередбачувані торговельні бар'єри	Діагностика кон'юнктури ринку, формування резервних фондів для нівелювання непередбачуваних перешкод	28
	Перебої з транспортуванням	Чітке визначення в контрактах термінів поставок, визначення виду та розміру відповідальності за збої	50
Внутрішні потоки	Поломки обладнання	Регулярний моніторинг обладнання, своєчасна заміна витратних матеріалів, капітальний ремонт обладнання, гарантійне обслуговування	100
	Збої в роботі ІТ-систем	Забезпечити резервне та аварійне живлення Забезпечення електроживлення	85
	Непередбачувані фактори впливу	Формування резервних фондів на випадок непередбачуваних ситуацій впливу	70
Вихідні потоки	Непередбачувані відхилення попиту	Формування резервних фондів для покриття відхилень, регулювання ринку, прогнозування виробництва на основі планування попиту	35
	Запаси та дефіцит	Контроль запасів, регулярний облік, встановлення камер спостереження, відповідальність працівників у разі негативних відхилень	53
	Збої в постачанні	Штрафні санкції у разі невиконання умов поставок посередниками, налагодження стабільних відносин з надійними постачальниками	35
	Зниження ринкових цін	Планування на випадок цінових коливань, діагностика кон'юнктури ринку, хеджування	84

Слід зазначити, що характеристики поточного макросередовища, такі як динамізм, багатофакторність та інформатизація, формують нові виклики для логістичного сектору діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта.

Ефективне управління логістикою на підприємстві має стати перспективним джерелом формування і поліпшення конкурентних переваг господарюючого суб'єкта.

3.2. Планування заходів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Проведена діагностика логістичної діяльності та фінансово-господарської діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» дозволила зробити висновок про наявність недоліків як у логістичній діяльності, так і в управлінських функціях всього досліджуваного підприємства.

Важливим кроком у забезпеченні підвищення загального рівня результативності діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» є підвищення ефективності логістичної діяльності.

Комплекс завдань у сфері управління логістичною діяльністю ТОВ «Ново Буд Сервіс» включає в себе наступні:

- 1) створення та оптимізація зв'язків у логістичній системі;
- 2) управління стійкими даними про формування витрат у логістиці;
- 3) планування процесів постачання та збуту;
- 4) загальне управління запасами та витратами на їх формування;
- 5) управління запасами та інші завдання [14].

Для підвищення ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» пропонується здійснювати в три ключові етапи.

Першим етапом удосконалення логістичної діяльності є покращення інформаційного забезпечення логістичної діяльності.

Дана інформаційна система формується на рівні управління парку спеціального транспорту та відділу безпосереднього надання послуг ТОВ «Ново Буд Сервіс» і забезпечує координацію логістичної діяльності.

Цей відділ виконує такі основні завдання:

- 1) оптимальне управління місцями розташування транспортних засобів;
- 2) управління транспортними послугами;

3) раціональне формування вантажу з урахуванням замовлень та їх виконання, облік відходів, що підлягають утилізації, та інші завдання [14].

У децентралізованих інформаційних системах можна швидко і легко адаптувати стандартний перелік програм.

Це пов'язано з наступними причинами:

1) управлінські процеси в досліджуваних компаніях організовані традиційно, що ускладнює внесення значних змін з метою стандартизації;

2) склад і структура інформаційних даних, що обробляються, значно відрізняються в залежності від користувача [1].

На рівні адміністративного та оперативного управління рекомендується створити виконавчу інформаційну систему. Ця система передбачає, що дані обробляються зі швидкістю, яка відповідає швидкості їх надходження до комп'ютера.

Система працює в режимі реального часу, що дозволяє мати необхідні дані про перевезення відходів на даний момент і забезпечує своєчасне прийняття відповідних управлінських рішень та коригувальних дій на підконтрольних об'єктах.

Ці системи виконують такі завдання, як координація матеріальних потоків, оперативне управління процесами надання послуг та управління рухом.

Наразі багато логістичних та виробничих підприємств вже впорядкували свої основні бізнес-процеси та активно використовують системи автоматизації управління бізнесом [8].

Тому в цій сфері ТОВ «Ново Буд Сервіс» пропонується використовувати так звану систему планування ресурсів підприємства, або ERP-систему (Enterprise Resources Planning), яка забезпечує розвиток наступних процесів: планування, логістика, облік і контроль.

Завданням системи управління ресурсами підприємства є раціоналізація лише внутрішніх сфер функціонування підприємства. Тому ERP-системи не враховують такі важливі елементи, як відносини з клієнтами.

Для ТОВ «Ново Буд Сервіс» важливо звернутися до досвіду західних країн, де використання концепції управління взаємовідносинами з клієнтами, що отримала назву управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), забезпечило високий ступінь успіху у взаємовідносинах з клієнтами [24].

Концепція CRM уможливорює «інтеграцію» клієнтів у галузь діяльності організації. Це означає, що досліджувана компанія отримує максимальну інформаційну підтримку щодо своїх клієнтів, їхніх вимог та інтересів.

На основі цієї інформації вона формує власну логістичну стратегію, яка охоплює всі сфери її діяльності:

- 1) постачання;
- 2) маркетинг;
- 3) збут;
- 4) сервіс;
- 5) інше.

CRM формує єдину інформаційну базу про клієнтів, виконує завдання для каналів маркетингу, продажів і обслуговування та забезпечує інформацією персонал компанії.

CRM забезпечує формування єдиної системи клієнтів та персоналу досліджуваних підприємств, використовуючи низку інформаційних каналів:

- 1) інтернет;
- 2) спілкування по телефону та факсу;
- 3) контакт за місцем надання послуг;
- 4) контакт через посередників [24].

Таким чином, ТОВ «Ново Буд Сервіс» може ще більше покращити вже налагоджені відносини з клієнтами, одночасно отримуючи більший дохід, зменшуючи логістичні витрати та розвиваючи бізнес-процеси.

Вітчизняний ринок є великим полем для оптимізації процесу взаємодії з клієнтами: логістичний елемент є важливим у процесі впровадження CRM в діяльності будівельного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс», і якщо не

враховувати його важливість, підприємство може продовжувати залишатися неплатоспроможним і фінансово залежним.

Однак слід зазначити, що, виходячи з накопиченого за останні роки досвіду впровадження CRM-систем, не тільки уніфікована логістика є запорукою успішного розвитку бізнесу в цілому.

Принциповим негативним моментом є те, що на придбання та впровадження CRM-системи витрачаються великі кошти, і лише після цього відновлюється організація бізнесу.

Це пов'язано з неготовністю бізнесу до впровадження CRM-систем. Тому ключовим аспектом успішного управління логістикою взаємовідносин з клієнтами в ТОВ «Ново Буд Сервіс» є прийняття філософії CRM [33].

Даний напрямок роботи передбачає динамічний процес в компанії, пов'язаний з такими основними аспектами:

- 1) прийняття стратегії логістики взаємовідносин з клієнтами;
- 2) реструктуризація стратегії постачання та збуту компанії;
- 3) динаміка процесу надання послуг;
- 4) динаміка культури компанії;
- 5) впровадження логістичної CRM-системи.

Перш ніж приступити до впровадження програми управління взаємовідносинами з клієнтами, досліджувані компаніям необхідно попрацювати над власним розвитком:

- 1) провести серйозні заходи для прийняття клієнтоорієнтованої стратегії;
- 2) трансформувати свою внутрішню структуру;
- 3) трансформувати логістичні процеси, процеси надання послуг та корпоративну культуру [26].

Процес впровадження концепції CRM в діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» можна представити у вигляді піраміди, основою якої є прийняття CRM-стратегії, а вершиною – інноваційні логістичні технології (рис. 3.3) [26].

Рис. 3.3 Піраміда покращення логістики в діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс»

Іншими словами, реалізація концепції CRM – це безперервний процес, який проходить ряд етапів, початковим з яких є прийняття стратегії взаємовідносин з клієнтами, проміжним - структурна, процесна та культурна динаміка логістики підприємства, а завершальним – впровадження CRM-системи.

Ефективна реалізація CRM-проектів у логістичній діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» включає:

1) розробку комплексу стратегічних цілей, які складають суть програми дій компанії. Повинні бути розроблені короткострокові та довгострокові (3-5 років) цілі;

2) розробку переліку кількісних значень цілей, яких підприємство має намір досягти. Також необхідно розробити методологію визначення та моніторингу результатів. Показники повинні відповідати реальним ситуаціям і характеризувати їх взаємну узгодженість;

3) розробку стратегії, заснованої на відносинах з клієнтами Перш ніж трансформувати структури, процеси надання послуг, культуру і технології, необхідно чітко визначити цілі, яких необхідно досягти у відносинах з клієнтами [26].

Наприклад, ТОВ «Ново Буд Сервіс» може отримати конкурентну перевагу, сконцентрувавши свій бізнес на великих клієнтах і збільшивши обсяг послуг, що пропонуються через найбільш прибуткові канали.

З іншого боку, ТОВ «Ново Буд Сервіс» може обрати стратегію залучення нових клієнтів. Звичайно, стратегія повинна бути сформульована і відображена досить детально і раціонально, щоб забезпечити успішну практичну реалізацію.

ТОВ «Ново Буд Сервіс» має трансформувати свою структуру, щоб забезпечити отримання значних переваг від впровадження концепції CRM. Перш за все, слід зосередитися на розподілі конкретних логістичних функцій між центрами, відділами та конкретними працівниками.

Одним з ключових елементів CRM є встановлення контакту з клієнтами. Співробітники компанії ініціюють тісний, довготривалий контакт, і від них прямо пропорційно залежить успіх взаємовідносин з клієнтами.

Тому необхідно побудувати високий рівень обслуговування клієнтів з боку співробітників компанії та сформувати у співробітників вміння взаємодіяти з клієнтською базою, отримувати необхідну інформацію та здійснювати необхідний вплив на клієнтів.

Для досягнення найбільш успішних результатів необхідно мобілізувати майбутніх користувачів системи у формуванні CRM-стратегії.

Ефективним способом динаміки корпоративної культури є поступове визначення завдань, які мають вирішувати співробітники [24].

Досліджувані компанії необхідно визначити реалістичні цілі та донести їх до своїх працівників.

Розробка та впровадження основних завдань, які безпосередньо сприяють динаміці логістичної структури ТОВ «Ново Буд Сервіс», має включати наступний перелік:

- 1) скорочення часу, що витрачається на оформлення замовлення і, відповідно, зменшення логістичних витрат на збут;

- 2) підвищення якості інформаційного забезпечення, що використовується для прийняття рішень;

2.1 Ціноутворення;

2.2 Час надання послуг;

2.3 Умови надання послуг;

3) скорочення часу на транспортування відходів та ремонтні роботи, з подальшим зменшенням витрат на транспортну логістику;

4) забезпечення наявності запасів запасних частин, які зазвичай найчастіше використовуються в процесі ремонту та обслуговування транспортних засобів, та раціоналізація витрат на їх експлуатацію і формування запасів

5) підвищення ступеня точності та доступності даних про контакти клієнтів з компанією і, відповідно, зниження логістичних витрат на інформаційну підтримку бізнес-процесів [24].

Однак, керівництво ТОВ «Ново Буд Сервіс» не повинно обмежуватися лише формуванням набору операцій, що забезпечують клієнтоорієнтованість персоналу.

Необхідно також навчати співробітників навичкам обслуговування клієнтів і одночасно забезпечувати готовність до технологічних змін, що впроваджуються на підприємстві.

Для того, щоб змінити логістичну структуру ТОВ «Ново Буд Сервіс», необхідно досягти позитивного ставлення працівників до інноваційних технологій, розуміння необхідності їх впровадження, організації успішного навчання, системи матеріальної мотивації та відповідальності, а головне – визнання працівниками позитивних аспектів використання технологій та покращення продуктивності їх праці [24].

Важливо зосередити увагу на роботі з працівниками відділу продажів досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс». Вони, як правило, «захищають» свої канали і виступають проти обміну інформацією щодо клієнтів.

CRM-система, яку пропонується впровадити в ТОВ «Ново Буд Сервіс», повинна базуватися на трьох системах, які частково гарантують покращення відносин з клієнтами:

1) автоматизація маркетингу (МА) – система, яка автоматизує маркетингові завдання і водночас полегшує інформаційні процеси та забезпечує діагностику успішності та результатів виконання маркетингового плану;

2) автоматизація продажів (SFA – SalesForce Automation) – система для автоматизації діяльності торгових посередників, що дозволяє прогнозувати та вивчати процес надання послуг, формувати звіти, враховувати прибутковість та збитки, а також автоматично надавати низку рекомендацій;

3) автоматизація логістики та обслуговування клієнтів (CSS – CustomerService&Support) – система автоматизації підтримки та обслуговування клієнтів, управління інформаційною базою контактів з клієнтами, процесами формування заявок, моніторингом обслуговування на місцях, базою знань про найпоширеніші проблеми клієнтів та шляхи їх вирішення у сфері надання послуг, а також інструментом управління потребами клієнтів [24].

3.3. Економічне обґрунтування доцільності запропонованих заходів щодо удосконалення ефективності логістичної діяльності на підприємстві

Основними показниками успішності практичного застосування CRM-системи в ТОВ «Ново Буд Сервіс» є:

- 1) підвищення ефективності роботи персоналу;
- 2) усунення втрат клієнтів;
- 3) залучення нових клієнтів;
- 4) усунення проблем в логістичній діяльності;
- 5) втрата працівників логістики у разі їх звільнення.

Ще одним важливим етапом розвитку логістичної системи є вдосконалення системи транспортування будівельних відходів.

Найуспішнішим способом раціоналізації перевезень відходів для будівельного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» є використання технологій, які поєднують найкращі аспекти інформаційних систем, математичного програмування та логіки. У таблиці 3.2 наведено перелік перешкод на шляху товарних перевезень та рекомендовані напрямки їх нівелювання.

**Бар'єри для вантажних перевезень та рекомендовані шляхи їх
подолання**

Перешкода	Напрямок підготовки
Стихійні лиха	Довгострокове страхування
Відтік компетентних кадрів	Довгострокове страхування
Протиправні дії третіх осіб	Середньострокове страхування
Перевезення технічно складніше, ніж очікувалося	Використання додаткових засобів безпеки під час транспортування
Негативні економічні явища	Високий рівень уваги в ході підготовчих робіт
Необхідність відповідати жорстким вимогам замовника щодо термінів та обсягів доставки	Збільшення кількості спеціальних транспортних засобів та розробка оптимальних маршрутів
Нерівномірні обсяги перевезень протягом тижнів та місяців через коливання попиту	Залучення додаткових спецтранспортних засобів з низькою вантажопідйомністю, розробка оптимальних маршрутів
Перевезення нестандартних вантажів	Оренда спецтехніки за необхідності, розробка раціональних маршрутів
Значна віддаленість клієнтів	Розрахунки часу для визначення середнього часу, необхідного для виконання операції

Виходячи з табл. 3.2, вирішення критичних проблем транспортування відходів для досліджуваних підприємств потребує формування комплексної системи, яка передбачає єдину методологію обліку, що забезпечує успішний контроль витрат та своєчасне нівелювання проблем транспортування відходів.

Переходячи від вибору методології діагностики до розробки системотехнічної моделі транспортного комплексу, необхідно сформулювати систему, де однією з взаємодіючих підсистем є транспортний потік, а іншою підсистемою – парк орендованих транспортних засобів компанії.

З практичної реалізації концепції CRM в ТОВ «Ново Буд Сервіс» можна виділити наступні основні групи ефектів (рис. 3.4).

Зростання доходів

- Формування бази лояльних та платоспроможних споживачів
- Крос-реалізація послуг
- Вдосконалення позицій бренду

Зниження витрат

- Зростання лояльності споживачів з найбільшими джерелами дохідності
- Зростання швидкості виходу на ринок нових товарів
- Застосування синергетичного ефекту з метою налагодження стабільних відносин

Рис. 3.4 Основні групи результатів покращення логістичної діяльності на підприємствах

Отже, економічні ефекти від впровадження запропонованих заходів з удосконалення логістичної діяльності класифікують на три умовні групи:

- 1) прямі економічні ефекти;
- 2) непрямі економічні ефекти;
- 3) ефекти від зниження ступеня ризику.

Рекомендується розділяти збалансовану систему показників (ЗСП) на систему базових цілей та цілей «нижчого» рівня (клієнти, операції, персонал та технології).

На основі впровадження рекомендованого комплексу заходів щодо підвищення ефективності логістичної діяльності досліджуваного підприємства ТОВ «Ново Буд Сервіс» проаналізовано ефективність логістичної діяльності в наступні роки діяльності (табл. 3.3).

Дослідження рівня довіри до логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» на основі впровадження рекомендованих заходів

Показник	Роки			Відхилення 2027/2025	
	2025 рік	2026 рік	2027 рік	+/-	%
Валовий прибуток, тис. грн.	417,5	501,4	631,7	214,2	51,3%
Логістичні витрати системи ланцюгів поставок	45,9	87,6	115,6	69,7	151,9%
Логістичні витрати системи надання послуг з перевезення будівельних матеріалів	82,7	116,1	148,9	66,2	80,0%
Логістичні витрати системи ремонту транспортних засобів	25,4	44,3	61,2	35,8	140,9%
Логістичні витрати системи експлуатації та зберігання спеціальних транспортних засобів	248,3	318,5	418,8	170,5	68,7%
Логістичні витрати системи збуту	25,7	51,5	80,4	54,7	212,8%
Коефіцієнт надійності системи ланцюгів поставок	0,11	0,17	0,18	0,1	66,5%
Коефіцієнт надійності системи надання послуг з перевезення будівельних матеріалів	0,20	0,23	0,24	0,0	19,0%
Коефіцієнт надійності системи ремонту транспортних засобів	0,06	0,09	0,10	0,0	59,2%
Коефіцієнт надійності системи експлуатації та зберігання спеціальних транспортних засобів	0,59	0,64	0,66	0,1	11,5%
Коефіцієнт надійності системи збуту	0,06	0,10	0,13	0,1	106,8%
Інтегральний показник ефективності логістичної діяльності	1,85			-	-

Отже, можна зробити висновок, що реалізація запропонованих напрямів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств ТОВ «Ново Буд Сервіс» дозволить збільшити комплексний показник на 106,8% у період 2025-2027 років.

Звичайно, таке зростання є незначним беручи до уваги те, що в 2023 році ТОВ «Ново Буд Сервіс» закінчило свій рік з негативним значенням валового прибутку, але в наступні роки розвитку логістики очікується зростання зведеного показника більш високими темпами, при цьому валовий прибуток суттєво збільшиться, а логістичні витрати залишаться майже незмінними.

Починаючи з 2025 року, планується збільшення валового прибутку на 20,1% при збереженні темпів зростання логістичних витрат на рівні 6-11%.

Для цього компанія планує підвищити ефективність своєї логістичної діяльності протягом наступних двох років, що буде фінансуватися за рахунок нерозподіленого прибутку.

Таким чином, в результаті практичної реалізації запропонованих напрямів удосконалення визначено, що напрями логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» не тільки покращать та підвищать рівень успішності, але й визначать розвиток всієї досліджуваної компанії, а саме збільшення валового прибутку на 51,3%.

Таким чином, підсумовуючи, логістична діяльність ТОВ «Ново Буд Сервіс» при фактичній реалізації запропонованих заходів, таких як впровадження CRM-системи, автоматизація логістичних процесів та удосконалення транспортування будівельних матеріалів, не тільки забезпечує власний розвиток, а й покращує діяльність досліджуваного суб'єкта господарювання в цілому.

Висновки до розділу 3

Одним із напрямів покращення функціонування досліджуваного суб'єкта господарювання є логістична діяльність, яка розвиватиметься за чотирма основними напрямками: розвиток стабільних та довірчих відносин з постачальниками; розвиток інформаційних технологій у сфері взаємовідносин зі споживачами та постачальниками; покращення транспортних послуг; ефективне управління транспортно-логістичними витратами.

Стабільні та ефективні відносини з партнерами не тільки відіграють роль у відповідному кадровому забезпеченні, але й створюють умови для виходу досліджуваних компаній на вищий рівень розвитку. Ключовими принципами партнерства є: висока якість послуг та комплектуючих; відповідність вартості послуг та комплектуючих їх якості; наявність та успішність гарантій на надані послуги; забезпечення максимально короткого періоду між фактичним наданням послуг та їх оплатою; справедливість та чесність у складських та операційних процесах.

В рамках підвищення рівня ефективності логістичної діяльності пропонується ТОВ «Ново Буд Сервіс» сформуванню коло довірених постачальників і використовувати механізм заміни одного з них або механізм форвардних закупівель.

Щодо вдосконалення інформаційних технологій, то пропонується використання високоефективного та сучасного програмного забезпечення, економіко-математичних методів та автоматизованих систем управління. Впроваджувати системи електронної комерції, програмні комплекси для ведення комерційної діяльності в мережі Інтернет, програмні комплекси для ведення електронної комерції між компаніями та клієнтами, автоматизовані системи управління товаропотоками, транспортними процесами та автоматизації документального супроводу цих процесів.

Раціональне управління транспортно-логістичними витратами включає в себе оптимальне розміщення та кріплення вантажів, оптимальне планування маршрутів та покращене управління розташуванням транспортних засобів з використанням новітніх інформаційних технологій. Таким чином, зроблено висновок, що практична реалізація чотирьох основних запропонованих напрямів удосконалення дозволить не тільки покращити логістичні напрями діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» та підвищити рівень успішності, але й визначатиме розвиток всієї досліджуваної компанії.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Питання забезпечення безпечних умов праці як основи високої продуктивності, запобігання нещасним випадкам на виробництві, профілактики професійних захворювань, зниження професійної захворюваності та пов'язаних з ними економічних втрат можуть бути успішно вирішені тільки в рамках узгодженої політики – безпека праці та здоров'я співробітників компанії повинна поважатися, а керівництво і власники повинні стежити за тим, щоб співробітники не нехтувати елементарними заходами безпеки для них, наприклад, не нехтувати елементарними заходами безпеки. Політика охорони праці повинна базуватися на специфіці виробничого майданчика, на якому в кінцевому підсумку вирішуються такі проблеми [41].

Основними потенційними небезпеками при роботі в офісі є:

- ризик ураження електричним струмом через недотримання правил електробезпеки та несправність електрообладнання;
- порушення опорно-рухового апарату через тривале статичне навантаження при роботі за ПК;
- нервово-психічне перевантаження через постійний контакт з клієнтами, колегами та керівництвом для вирішення робочих питань. Це перевантаження може бути конфліктним і призводити до емоційного дискомфорту, внутрішнього роздратування, емоційної нестабільності та розладів нервової системи;
- незадовільні ергономічні характеристики робочого місця через нераціональне планування робочого місця можуть призвести до механічних травм, електрошоку та порушень опорно-рухового апарату;
- недостатнє освітлення на робочому місці через несправне освітлювальне обладнання або неправильне проектування системи освітлення негативно впливає на зір та продуктивність праці працівників;

- несприятливий вплив на здоров'я працівників незадовільних параметрів якості повітря в робочій зоні через неправильне проектування системи вентиляції або її несправність;

- негативний вплив на психоемоційний стан працівників через підвищений рівень шуму, пов'язаний з використанням застарілого периферійного обладнання, кондиціонерів, копіювальної техніки та освітлювальних приладів;

- пожежна небезпека через несправність електрообладнання; недотримання або порушення правил пожежної безпеки обслуговуючим персоналом;

- неадекватна поведінка персоналу в надзвичайних ситуаціях [41].

Офісні приміщення, в яких працюють співробітники відділу кадрів, відносяться до приміщень, де ризик ураження електричним струмом не є високим.

Обладнання, що використовується в даному приміщенні, споживає електроенергію змінного струму напругою 220 В, що живиться від мережі із заземленою нейтраллю, і відноситься до електроустановок закритого виконання з максимальною напругою 1000 В.

Експлуатація електроустановок та електрообладнання здійснюється відповідно до НПАОП 40.1-1.01-97 «Правила безпечної експлуатації електроустановок» (далі - ПБЕЕ) та НПАОП 40.1-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів» (далі - ПБЕЕ).

Для запобігання статистичному перевантаженню під час роботи з ПК рекомендується робити 10-хвилинну перерву кожні дві години. Синдром зап'ястного каналу (карпальний тунельний синдром) виникає у людей в результаті хронічних травм, що виникають при тривалій роботі з мишею. Постійна напруга і тиск можуть викликати мікротравми (мікротравми), коли нерви стискаються і набрякають прилеглими оточуючими тканинами.

Щоб не страждати від тунельного синдрому, необхідно дотримуватися кількох правил організації робочого місця:

- оптимальна висота клавіатури від підлоги - 65-75 см;

- миша і клавіатура повинні бути ергономічними і зручними для вас;

- висота і нахил клавіатури повинні регулюватися (відстань від поверхні столу до середини клавіатури - в межах 30 мм; кут нахилу клавіатури - від 2° до 15°);
- клавіатура має підставку для рук;
- килимок для миші для запобігання синдрому зап'ястного каналу (спеціальні виступи забезпечують правильне положення руки);
- стілець або крісло з підлокітниками [6].

При роботі з мишкою та клавіатурою також необхідно дотримуватися певних правил. При наборі тексту лікті повинні бути зігнуті під прямим кутом (90°); при роботі з мишею зап'ястя повинні бути прямими і максимально віддаленими від краю столу. До речі, час, проведений за комп'ютером, повинен бути обмежений тим, що дійсно необхідно.

Для профілактики синдрому зап'ястного каналу слід виконувати спеціальну гімнастику для рук. Ці вправи допомагають поліпшити кровообіг в м'язах і розтягнути їх; кожна вправа повинна тривати 1-2 хвилини і повторюватися приблизно кожні 45 хвилин.

Нервове напруження впливає на систему кровообігу, підвищуючи артеріальний тиск і частоту пульсу, а також на терморегуляцію та емоційний стан працівника. Особливу роль у запобіганні втоми працівників відіграє вибір професії, організація робочого місця, правильна робоча поза, трудові ритми, раціоналізація трудових процесів, використання емоційних стимулів і запровадження раціонального режиму праці та відпочинку. Боротьба з втомою передбачає насамперед поліпшення санітарно-гігієнічних умов виробничого середовища (усунення забруднення повітря, шуму і вібрації, нормалізація мікроклімату, раціональне освітлення і т.д.) [42].

Крім того, застосовуються специфічні методи профілактики втоми працівників, такі як відновлення функціонального стану зорової та опорно-рухової систем, зменшення гіподинамії, посилення мозкового кровообігу та оптимізація розумової працездатності.

Загальні ергономічні вимоги визначені в ДСТУ ISO 9241-1:2003 «Ергономічні вимоги до роботи з відеотерміналами в офісі. Частина 1: Загальні

положення». Конфігурація робочого місця включає: правильне розташування робочого місця в межах виробничого приміщення; раціональне розміщення обладнання на робочому місці; врахування характеру та особливостей трудової діяльності [2].

В результаті модернізації технічного оснащення на основі впровадження інформаційних технологій в кімнаті на другому поверсі виробничого корпусу буде встановлено комп'ютер. Визначте, скільки комп'ютеризованих робочих місць з відеодисплейними терміналами (ВДТ) можна встановити в цьому приміщенні і як вони будуть облаштовані відповідно до встановлених правил охорони праці. Розміри приміщення: довжина $a = 5,1$ м, ширина $b = 4,1$ м, висота $h = 2,5$ м.

Перш за все, необхідно проаналізувати, чи підходить приміщення для розміщення комп'ютерного робочого місця.

Розміщення комп'ютеризованих робочих місць у приміщенні слід планувати з урахуванням таких вимог:

- робочі місця з ВДТ повинні бути віддалені від стін з прорізами не менше ніж на 1 м;
- відстань між боковими сторонами робочих місць повинна бути не менше 1,2 м;
- відстань між задньою стінкою однієї ВДТ та екраном іншої ВДТ має бути не менше 2,5 м;
- прохід між рядами і колонами робочої зони повинен бути не менше 1 м [6].

Закон України «Про пожежну безпеку» визначає загальні правові, економічні та соціальні засади забезпечення пожежної безпеки в Україні і регулює відносини державних органів, юридичних та фізичних осіб у цій сфері незалежно від виду діяльності та форми власності.

Пожежна безпека – стан об'єкта, за якого з певною ймовірністю виключається можливість виникнення або розвитку пожежі та впливу на людей, а також забезпечується захист матеріальних цінностей.

Для забезпечення пожежної безпеки на об'єктах повинна здійснюватися пожежна профілактика. Пожежна профілактика включає в себе комплекс

організаційних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки людей, запобігання пожежам, обмеження розповсюдження вогню та створення умов для успішного гасіння пожежі.

Первинні засоби пожежогасіння використовуються персоналом об'єкта для гасіння пожеж на ранніх стадіях. До них відносяться вогнегасники, пожежний інвентар (наприклад, покривала з негорючої ізоляційної тканини, ящики з піском, пожежні відра, лопати, лом і сокири) і автоматичні системи пожежогасіння.

Первинні системи пожежогасіння встановлюються окремо або в складі пожежного щита, залежно від типу об'єкта [6].

Залежно від агрегатного стану та особливостей горіння різних горючих матеріалів і речовин, пожежі поділяються на відповідні класи згідно з ДБН В.1.1.7-2002 «Пожежна безпека в будівництві».

До офісних приміщень належать дерев'яні меблі, електронне обладнання та паперові носії інформації.

Ударні хвилі – це області швидкого стиснення середовища, що поширюються у вигляді сферичного шару від точки детонації з надзвуковою швидкістю. Ударні хвилі класифікуються відповідно до середовища, в якому вони поширюються. Ударні хвилі в повітрі генеруються за рахунок передачі стиснення і розширення повітряного шару. Зі збільшенням відстані від точки детонації хвилі слабшають і перетворюються на звичайні акустичні хвилі. Ця хвиля викликає зміну тиску, що характеризується наявністю двох фаз, стиснення і розширення, при проходженні через точку в просторі. Фаза стиснення виникає негайно і триває відносно короткий час у порівнянні з фазою розширення. Руйнівна дія ударної хвилі характеризується її фронтальним (переднім) надлишковим тиском, швидкісним напором і тривалістю фази стиснення [46].

Ударні хвилі у воді відрізняються від ударних хвиль у повітрі за своїми характеристиками (вищий надлишковий тиск і менша тривалість ударної хвилі). Підземні ударні хвилі стають більш схожими на сейсмічні хвилі в міру віддалення від місця детонації. Вплив ударних хвиль на людей і тварин може призвести до

прямих або непрямих травм. Це може характеризуватися незначними, помірними, важкими і дуже важкими ушкодженнями і травмами.

Вплив ударної хвилі характеризується величиною надлишкового тиску. Надлишковий тиск - це різниця між максимальним тиском на фронті ударної хвилі і нормальним атмосферним тиском на цьому фронті.

Надлишковий тиск 20-40 кПа може спричинити легкі травми (незначні синці та забої) у незахищених людей; вплив ударної хвилі з надлишковим тиском 40-60 кПа спричиняє травми середньої тяжкості, такі як втрата свідомості, порушення слуху, сильні вивихи кінцівок, кровотечі з носа та вух. Важкі травми виникають при надлишковому тиску 60 кПа і вище. Надзвичайно важкі травми виникають при надлишковому тиску 100 кПа і вище [46].

Ударні хвилі ядерних вибухів можуть травмувати людей, руйнувати будівлі і пошкоджувати військову техніку на значних відстанях від центру вибуху. Ударна хвиля - це область сильного стиснення повітря, що поширюється з великою швидкістю в усіх напрямках від центру вибуху. Швидкість її поширення залежить від тиску повітря перед ударною хвилею, який у кілька разів перевищує швидкість звуку поблизу центру вибуху, але швидко зменшується в міру віддалення від точки детонації.

Вражаюча дія ударної хвилі на людей і її руйнівний вплив на озброєння, цивільні споруди і матеріальні цінності залежать, головним чином, від надлишкового тиску на її фронті і швидкості, з якою рухається повітря. Беззахисні люди також можуть бути травмовані високошвидкісними осколками скла, уламками зруйнованих будівель, поваленими деревами, розкиданими частинами озброєння, приведеними в рух високошвидкісним тиском ударної хвилі, камінням та іншими предметами. Найбільшої непрямой шкоди зазнають густонаселені та лісисті райони. У цих випадках втрати військ можуть бути більшими, ніж втрати від прямого впливу ударної хвилі. Ударні хвилі також можуть завдавати шкоди в закритих приміщеннях, проникаючи через тріщини і отвори. Пошкодження, спричинені ударною хвилею, можна класифікувати як незначні, помірні, важкі або дуже важкі. Характерними ознаками легких ушкоджень є тимчасове пошкодження органів

слуху, загальні незначні синці, забої та вивихи кінцівок. Важкі травми характеризуються сильними синцями по всьому тілу, пошкодженням головного мозку і черевної порожнини, сильною кровотечею з носа і вух, а також важкими переломами і вивихами кінцівок. Ступінь пошкоджень, спричинених ударною хвилею, залежить насамперед від потужності і типу ядерного вибуху [41].

Механічний вплив ударної хвилі оцінюється за ступенем руйнувань, викликаних ударною хвилею (розрізняють слабкі, середні, сильні і повні руйнування). Енергетичне, промислове та комунальне обладнання може бути пошкоджене ударною хвилею, що також оцінюється за ступенем тяжкості (слабкі, середні та сильні). Ударні хвилі також можуть пошкоджувати транспортні засоби, джерела водопостачання та ліси. Як правило, пошкодження, спричинені впливом ударної хвилі, є дуже серйозними, як для здоров'я людей, так і для різних конструкцій та обладнання.

Помірні пошкодження проявляються в руйнуванні дахів, внутрішніх перегородок і вбудованих елементів, таких як вікна, тріщини в стінах і обвалення горіщних перекриттів і частин стін верхніх поверхів. Підвал зберігся. Після розчищення та реставрації частина ділянки нижнього першого поверху може бути використана. Після проведення капітального ремонту будівля придатна до експлуатації [41].

Значні пошкодження характеризуються руйнуванням несучої конструкції та перекриттів на верхніх поверхах, тріщинами у стінах та деформацією перекриттів на нижніх поверхах. Будівля стає непридатною для використання, а ремонт або реставрація часто є недоцільною.

Повне руйнування. Зруйновані всі основні частини будівлі, включно з несучою конструкцією. Використання будівлі неможливе. Сильно і повністю зруйновані підвальні приміщення можуть бути законсервовані і частково використані після розбору завалів.

Тому обладнання, що використовується в цих приміщеннях, класифікується як електрообладнання до 1000 В в закритому виконанні, з енергоспоживанням від мережі змінного струму напругою 220 В з заземленою нейтраллю [46].

Внаслідок тривалого статичного навантаження під час роботи за комп'ютером може розвинутися так званий тунельний синдром зап'ястя. Для профілактики та лікування синдрому зап'ястного каналу слід правильно організувати робоче місце, якомога частіше робити перерви і виконувати невеликі вправи для рук - не менше 3-5 хвилин перерви щогодини і невеликі вправи для рук з піднятими вгору обома руками.

Особливу роль у профілактиці втоми працівників відіграє підбір фахівців, організація робочого місця, правильний робочий настрій, ритм роботи, раціоналізація робочого процесу, використання емоційних стимулів і впровадження раціонального режиму праці та відпочинку. Боротьба з втомою в основному передбачає поліпшення гігієнічних і санітарно-гігієнічних умов виробничого середовища (усунення забруднення повітря, шуму і вібрацій, нормалізація мікроклімату, раціональне освітлення і т.д.).

Штучне освітлення приміщень забезпечується системою загального рівномірного освітлення. Освітленість поверхонь робочих столів у місцях розміщення документів становить від 300 до 500 лк. Для штучного освітлення в приміщеннях використовуються люмінесцентні лампи типу ЛБ [46].

Рівні звукового тиску, рівні шуму та еквівалентні рівні шуму в октавних смугах частот на робочих місцях у приміщеннях нормуються відповідно до ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин» та ДСанПіН 3.3.6.037-99 «Виробничий шум, ультразвук та низькочастотні Регулюється відповідно до Гігієнічних норм виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. Визначення типу та розрахунок кількості первинних установок пожежогасіння згідно з ДБНВ.1.1.7-2002 «Протипожежний захист. Пожежна безпека в будинках» - у контрольованих приміщеннях площею 20,91 м² необхідно використовувати два порошкові вогнегасники ВП-5 відповідно до НАПБ Б.03.001-2004 «Типові норми належності вогнегасників». Крім того, контрольовані об'єкти повинні бути обладнані автоматичними пожежними сповіщувачами, які реагують на підвищення температури, дим і полум'я [46].

Ударні хвилі поширюються від місця детонації з надзвуковою швидкістю у вигляді сферичного шару в області, де середовище швидко стискається.

Висновки до розділу 4

Перед роботодавцями в рамках охорони праці стоїть непросте завдання – організувати охорону праці належним чином відповідно до чинного законодавства, створити безпечні та здорові умови на кожному робочому місці, запобігти нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, і таким чином позитивно вплинути на економічний добробут кожної компанії чи установи. Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання були і залишаються причиною багатьох людських трагедій і найсерйозніших економічних втрат. Це пов'язано з грубим порушенням охорони праці в усіх галузях промисловості, включаючи будівництво, побутове обслуговування і торгівлю.

Травматизм, професійні захворювання та профзахворювання, що трапляються на підприємствах, часто спричинені недотриманням відповідних норм техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки при проектуванні, технологічних процесах та основних і допоміжних виробничих об'єктів підприємства. У багатьох випадках недоліки та помилки проектування є непрямую або прямою причиною нещасних випадків, пожеж, вибухів, катастроф, професійних захворювань і захворювань, пов'язаних з роботою. Тому обов'язковою умовою є включення низки питань, пов'язаних з охороною праці та безпекою в надзвичайних ситуаціях, у випускні роботи студентів економічних спеціальностей. Це пов'язано з тим, що сучасний рівень економічної освіти вимагає від майбутніх фахівців не тільки певних теоретичних знань з охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях, а й уміння застосовувати їх для практичного вирішення завдань щодо створення безпечних і здорових умов праці.

ВИСНОВКИ

Логістика – це процес організації, управління, планування та координації потоку інформації та матеріалів від первинного споживача до кінцевого споживача. Логістика має велике значення в будь-якій організації, оскільки вона координує всі структури всередині компанії, беручи до уваги її прибутковість і продуктивність. Концепція логістичної діяльності полягає в організації процесу переміщення матеріальних та інформаційних потоків від відправника до одержувача. Для підвищення ефективності принципи логістики вимагають вміння передавати інформацію про розподіл, виробництво, транспортування, продаж і переміщення товарів і матеріалів.

Сучасна концепція логістики передбачає комплексний аналіз логістичної діяльності та логістичних витрат, який повинен враховувати їх складні взаємозв'язки. Для оцінки фактичного стану логістичної системи в сучасній літературі пропонується використання декількох аналітичних моделей, більшість з яких є похідними від розширених моделей оцінки господарської діяльності.

Сучасні технології в управлінні транспортною логістикою, а саме використання штучного інтелекту, мають великий потенціал для вдосконалення логістичних процесів, виявлення та прогнозування потенційних проблем і прийняття обґрунтованих рішень. Однак для успішного впровадження такої технології потрібні висококваліфіковані фахівці та підготовлений персонал, який може працювати з такою технологією.

ТОВ «Ново Буд Сервіс» працює на ринку будівельних послуг з 2012 року. Команда фахівців компанії спеціалізується на якісному виконанні ремонтно-будівельних робіт будь-якої складності. ТОВ «Ново Буд Сервіс» прагне забезпечити повне задоволення потреб клієнтів, надаючи найкращі рішення та послуги в будівельній галузі.

Діагностика логістичної діяльності компанії на основі оцінки фінансового стану компанії На основі аналізу майнового комплексу ТОВ «Ново Буд Сервіс» зроблено висновок про наявність позитивних драйверів для зростання активів

компанії в період 2021-2023 рр., при цьому більшу частину займають оборотні активи в межах 73-87%, що є зроблено висновок, що це зумовлено особливостями його діяльності.

У сфері формування фінансових ресурсів ТОВ «Ново Буд Сервіс» спостерігається тенденція до зменшення власного капіталу та збільшення позикового капіталу, при цьому позиковий капітал домінує у складі пасивів.

Платоспроможність аналізованих підприємств є низькою, про що свідчать низькі коефіцієнти ліквідності, які не відповідають нормативним вимогам. Така ситуація пояснюється значним зростанням поточної кредиторської заборгованості та низьким рівнем грошових коштів та їх еквівалентів.

Таким чином, ТОВ «Ново Буд Сервіс» є низькорентабельним підприємством зі стабільною позитивною динамікою на рівні функціональної успішності.

Проведена діагностика логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» дозволяє зробити висновок, що логістична діяльність являє собою систему ланок, які гарантують виконання функції постачання будівельних матеріалів та надання будівельних послуг основним замовникам.

Логістична діяльність ТОВ «Ново Буд Сервіс» базується на діяльності відділу логістики, який створюється відповідно до наказів директорів і підпорядковується їм. До складу відділу логістики входять працівники маршрутної логістики, працівники збутової логістики та монтажний персонал. Відділ працює з планово-економічним відділом, бухгалтерією, відділом маркетингу, відділом продажів, відділом кадрів та транспортно-експедиційним відділом. Він також співпрацює зі службами технічного обслуговування та ремонту. Дослідження ефективності логістичної діяльності показало, що частина витрат підприємства включається до складу логістичних витрат.

Оскільки найменш задіяною в логістичному процесі є система сервісного обслуговування транспортних засобів, а найбільш задіяною - система експлуатації та зберігання транспортних засобів, необхідно вжити заходів щодо оптимізації структури логістичної діяльності.

Значення інтегрального показника ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» вище 1, що свідчить про ефективність розвитку логістичної діяльності досліджуваного підприємства, але про необхідність розвитку та вдосконалення цього елементу діяльності, який є допоміжним в основних процесах функціонування досліджуваного підприємства. Слід зазначити, що існує

Це розвиток стабільних і довірчих відносин з постачальниками, розвиток інформаційних технологій у сфері взаємовідносин зі споживачами та постачальниками, покращення транспортного обслуговування та ефективного управління транспортно-логістичними витратами.

Стабільні та ефективні відносини з партнерами не тільки відіграють роль у належному кадровому забезпеченні, але й створюють умови для виходу цільових компаній на вищий рівень розвитку. Ключовими принципами партнерства є висока якість послуг і компонентів, відповідність вартості послуг і компонентів їхній якості, наявність і успішність гарантій на надані послуги, забезпечення максимально короткого періоду між фактичним наданням послуг та їхньою оплатою, справедливість у складських і операційних процесах та чесність.

Для підвищення ефективності логістичної діяльності ТОВ «Ново Буд Сервіс» пропонує сформулювати коло довірених постачальників та використовувати механізми заміни одного з них або механізми форвардних закупівель.

Щодо вдосконалення інформаційних технологій, то пропонується використання високоефективного та сучасного програмного забезпечення, економіко-математичних методів та автоматизованих систем управління. Впровадити автоматизацію систем електронної комерції, програмних комплексів для ведення комерційної діяльності в мережі Інтернет, програмних комплексів для проведення електронних комерційних транзакцій між компаніями та клієнтами, автоматизованих систем управління товаропотоками, транспортними процесами та документального забезпечення цих процесів.

Раціональне управління транспортно-логістичними витратами включає оптимальне розміщення та кріплення товарів, оптимальне планування маршрутів та покращене управління позиціями транспортних засобів з використанням

новітніх інформаційних технологій. Таким чином, можна зробити висновок, що впровадження запропонованих чотирьох основних напрямків удосконалення не тільки покращить логістичну діяльність ТОВ «Ново Буд Сервіс» та підвищить рівень її успішності, але й визначатиме загальний розвиток досліджуваної компанії.

Травматизм, професійні захворювання та хвороби, що виникають на підприємствах, часто спричинені недотриманням відповідних норм техніки безпеки, промислової санітарії та пожежної безпеки при проектуванні, технологічних процесах та основних і допоміжних виробничих об'єктів підприємства. У багатьох випадках дефекти та помилки проектування є непрямую або прямою причиною нещасних випадків, пожеж, вибухів, катастроф, професійних захворювань та аварій. Тому дуже важливо, щоб низка питань, пов'язаних з охороною праці та безпекою в надзвичайних ситуаціях, була включена в дипломні роботи студентів економічних спеціальностей. Це пов'язано з тим, що сучасний рівень економічної освіти вимагає від майбутніх фахівців не тільки певних теоретичних знань з охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях, а й уміння застосовувати їх для практичного вирішення завдань, пов'язаних з формуванням безпечних і здорових умов праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багорка М., Якубенко Ю. Напрями підвищення ефективності складської логістики. *Сталий розвиток економіки*. 2023. №1(46). С. 9-14.
2. Березуцький В. В. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посіб. для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці». Харків : ФОП Панов А. М. 2020. 424 с.
3. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. 108 с.
4. Варивода К. С., Горденко С. І. Цивільний захист : підручник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 596 с.
5. Волинець Л.М. Теоретичні аспекти розвитку логістичної діяльності транспортних підприємств. *Економіка транспортного комплексу*. 2021. Випуск 38. С. 110-122.
6. Грибан В. Г., Негодченко О. В. Охорона праці : навч. посіб., 2-е вид. Київ: ЦНЛ. 2019. 280 с.
7. Гуменюк А. В., Гарматюк О. В. Формування та організація логістично-збутових систем для підприємств АПК. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Випуск 3(20). С. 99-103.
8. Дейнека О.Г., Волобуєв В.В., Канна Л. Удосконалення логістичного менеджменту в умовах економічних перетворень. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 166–170.
9. Економічна правда. Як логістика адаптувалася до війни. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/24/702529/>
10. Жалдак Г.П. Дем`ян А.Л. Шляхи удосконалення логістичної діяльності підприємства. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: Матеріали І міжнародної науково–практичної конференції*. м. Київ, 23 квітня 2020р. Київ. 2020. С. 208-209.
11. Загурський О.М. Конкурентоспроможність транспортно-логістичних систем в умовах глобалізації: інституціональний аналіз : монографія. – Київ : ФОП

О.В. Ямчинський, 2019. 373.

12. Загурський О.М. Управління ланцюгом постачань : підручник. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2023. 333.

13. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

14. Іванов Ю. Логістика у будівництві: методи прийняття рішень, особливості й перспективи розвитку. Галицький економічний вісник. 2023. Том 81. № 2. С 123-132.

15. Карінцева О.І, Харченко М.О., Мазін Ю.О. Практичні засади підвищення ефективності логістичної діяльності сучасного підприємства. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2021. № 3. С. 127-136.

16. Кирилюк І., Сокур А. Організація логістичних процесів підприємства в умовах війни: проблеми та рішення. *Економіка та суспільство*. 2024. №61. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-54>

17. Ковалишин С. В. Стратегії розвитку логістичних компаній в умовах глобалізації. Наукові записки львівського університету бізнесу та права. 2023. №37. С. 96–104. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7974502>

18. Ковбаса О. М., Холохоренко Д. С., Чалий Д. Р. Аспекти визначення ефективності логістичної діяльності підприємства. 2019. URL:http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/20_2019/38.pdf.

19. Кодекс цивільного захисту України від 2.10.2012 р. № 5403-VI (із змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

20. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

21. Кузяк В. В. Управління логістичними процесами в Україні: проблеми та шляхи розв'язання в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-13>

22. Купалова Г. І., Гончаренко Н. В., Дуднік М. А. Екологічна модернізація логістичної діяльності підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 84 – 88.

23. Купалова Г.І., Хрутьба Ю.С. Еколого-економічні аспекти оптимізації логістичних товаротранспортних потоків підприємств: монографія. Київ: Компринт, 2019. 143 с.
24. Кустріч Л.О. Логістичні інновації як основа управління підприємством. Економіка та держава. 2020. № 2. С. 10–14.
25. Кустріч Л.О. Підвищення ефективності діяльності як основа розвитку логістичного підприємництва в Україні. Агросвіт. 2020. № 3. С. 13-19
26. Логістика майбутнього: ефективні рішення для торгівлі [Електронний ресурс] : тези доп. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 18 квіт. 2024 р.) / відп. ред. Н. Б. Ільченко. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 287 с.
27. Ляліна Н. С., Матвієнко-Біляєва Г. Л., Панчук А. С. Впровадження сучасних методів логістики в підприємницькій діяльності. 2020. URL:http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/22.pdf.
28. Луценко І.С., Коновалова І.В. Удосконалення управління логістичними процесами як метод покращення діяльності підприємства. Бізнес Інформ. 2020. №11. С. 430–435.
29. Макаренко Н.О., Данько Ю.І. Теоретико-методологічний базис управління логістичною діяльністю підприємств. Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки. 2020. № 4 (1). С. 75–86.
30. Матвієнко-Біляєва Г. Л. Логістична система підприємства. Інфраструктура ринку. 2020. № 41. С. 108–111. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct41-18>
31. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес : підручник / заред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга. 2021. 316 с.
32. Мироненко О.О. Оптимізація логістичних процесів в аграрних підприємствах малого бізнесу. Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнози сценарії та перспективи розвитку: зб. тез наук. робіт учасн. I Міжнар. наук.-практ. конф. Херсон: ХНТУ, 2019. С. 332-334.
33. Михайлик Н.І. Пріоритетні об'єкти логістичного менеджменту. Молодий вчений. 2018. № 3 (2). С. 676–679.

34. Михаліцька Н. Я., Верескля М. Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Вид. Львівський державний університет внутрішніх справ. 2020. 440 с.

35. Могилевська О., Слободяник А., Данилевська-Жугунісова О. Ключові аспекти ціноутворення як елемент маркетингової політики підприємства. Економічний аналіз. 2022. Том 32. № 2. С. 140–145.

36. Могилевська О.Ю., Слободяник А.М., Сідак І.В. Вплив штучного інтелекту на українську і міжнародну економіку. Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 45–52.

37. Мохненко А. С., Наумов О. Б., Чмут О. О. Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2023. № 48. С. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2023-48-3>

38. Огренич Ю. О., Діброва В. О. Логістична діяльність підприємств в умовах невизначеності: особливості, проблеми, напрямки вдосконалення. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2023. № 55. С. 20–28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2023-55-3>

39. Озарко К. С. Особливості логістичних процесів у воєнний період: проблеми та перспективи розвитку. Економічний вісник Донбасу. 2022. № 2 (68). С. 74–78.

40. Офіційний сайт ТОВ «Ново Буд Сервіс». [Електронний ресурс]. URL: <https://novobudservice.com/>

41. Охорона праці в галузі: навч. посіб. / О. В. Дерев'янчук, Я. В. Дерев'янчук, Г. О. Кравченко, А.В. Мотрич. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 264 с.

42. Охорона праці та цивільний захист: підручник / За ред. О. Г. Левченка. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, «Основа», 2019. 472 с.

43. Парій Л., Виноградчий В., Перерва Т. Обґрунтування заходів з підвищення ефективності управління логістичною системою підприємства. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. №2. С. 43-51.

44. Петруня Ю.Є. Вплив новітніх технологій на логістику та управління ланцюгами поставок. *Маркетинг і менеджмент інновацій*, 2018, № 1. С130-137. URL: https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2018_1_130_139.pdf
45. Пожарова О.В., Корнілова О.В. Регулювання праці окремих категорій працівників: навч.-метод. Посібник. Одеса : Фенікс, 2018. 144 с.
46. Пожарова О. В. Охорона праці : навчальний посібник / О. В. Пожарова. Одеса, 2022. 86 с.
47. Слободяник А.М., Плотник П.А., Зазимко С.А. Проблема впровадження сучасного управління агрохолдингом в умовах діджиталізації. *Ефективна економіка*. 2020. Вип. 4, URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7808>
48. Слободяник А.М., Семижон Є.М. Маркетингові аспекти ключових проблем промислових підприємств України. *Агросвіт*. №3. 2021. С. 55-65.
49. Слободяник А.М., Сиза В.О. Удосконалення моделі інтегрованої системи менеджменту якості на агропромислових підприємствах. *Агросвіт*. 2021. № 4. С. 45–50.
50. Смирнов І.Г., Косарева Т.В. Транспортна логістика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2018. 224с.
51. Сокур І.М., Сокур Л.М., Герасимчук В.В. Транспортна логістика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 220с.
52. Хмарська І., Сігаєва Т.Є., Бачинська О.М. Оцінки ефективності та якості управління логістичним потенціалом. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2299/2220>.
53. Щербина В.В., Борщенко О.В. Оцінка ефективності складської логістики підприємств. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2019. Вип. 4. С. 38–48.
54. Abuselidze G., Slobodanyk A. (2022) Marketing Aspects of the Key Issues of Agricultural Machinery in the Industrial Enterprises. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, vol. 15(1), pp. 311–320.
55. Accenture Tms Login. URL: <https://bdteletalk.com/accenture-tmslogin/>
56. ANT-Logistics – блог про оптимальну логістику. Blog ANTlogistics:

вебсайт. URL: <https://blog.ant-logistics.com/2022/04/blog-post.html>

57. ANT-Logistics. INTU Educational: вебсайт. URL: <https://lntu.edu.ua/uk/media/lutskyu-ntu-ta-ant-logistics-pidpysaly-dohovir-prospivpratsyu>

58. Cloud Transport Management System. PAT RESEARCH: вебсайт. URL: <https://www.predictiveanalyticstoday.com/top-saas-cloud-tms-software/>

59. FOZZY GROUP першою в Україні запустила повністю роботизовану складську зону із роботами типу AGV. URL: <https://www.fozzy.ua/ua/news/2021/fozzy-group-pershoyu-v-ukra-n-zapustila-povn-styu-robotizovanuskkladsku-zonu-z-robotami-tipu-agv/>.

60. Key features of a transportation management system. SAP: вебсайт. URL: <https://www.sap.com/insights/what-is-a-transportation-management-systemtms.html>

61. KPI Key Performance Indicators in Supply Chain & Logistics Jan 3, 2020 Benchmarking, Performance Measurement – KPIs. URL: https://www.logisticsbureau.com/kpi-key-performanceindicator/?__cf_chl_jschl_tk

62. Logistics key performance indicators and metricsurl: <https://www.datapine.com/kpi-examples-and-templates/logistics>

63. Sadiq M. Supply chain operations reference model: an analytical study. International Journal of Research in Management, Economics and Commerce. 2020. Vol. 10. Issue 1. P. 10-18.

64. Saniuk A. The Logistics 4.0 Implementation Supported by the Balanced Scorecard Method. European Research Studies Journal. 2022. Vol. XXV. Issue 1. P.198-207.

65. Shtal T.V., Uvarova A.I., Proskurnina N.V. Strategic Guidelines for the Improvement of Logistic Activities of Trade Enterprises. Journal of Information Technology Management. 2020. 12(3). P. 69-81.

66. TMS ANT-Logistics. автоматизація логістики останньої милі. TradeMasterGroup: вебсайт. URL: <https://trademaster.ua/logistic/313279>

67. TMS – Система управління кур'єрською доставкою. UIS: вебсайт.

URL:https://uislab.com/products/tms/?gclid=Cj0KCQjwmouZBhDSARIsALYcouoch9Ky7xLcRZgm286bJNpxBOqyu7ALClaMdW9k0ZoFQZRx12WUQMAaAhqKEALw_wcB

68. Transportation management and the supply chain. ORACLE: вебсайт. URL: <https://www.oracle.com/scm/logistics/transportation-management/what-istransportation-management-system/>

69. Transportation management system (TMS). TMS: вебсайт. URL: <https://innovecs.com/blog/transportation-management-system/>

70. QGUAR – IT для логістики та виробництва. QGUAR TMS: вебсайт. URL: <https://quantum-software.com/ru/system-tms-qguar/>

71. Winkelhaus S., Grosse E. Logistics 4.0: a systematic review towards a new logistics system. International Journal of Production Research. 2020. Vol. 58(1). P. 18-43.

72. Zagurskiy O., Pokusa T., Zagurska S., Ohiienko M., Titova L., Rogovskii I. Ohiienko A., Razumova K., Berezova L. Current trends in development of transport and logistics systems of delivery of fast perishable foodstuffs. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2021, 238, illus., tabs., bibls

73. Zagurskiy O., Savchenko L., Makhmudov I., Matsiuk V. Assessment of socio-ecological efficiency of transport and logistics activity. Proceedings of 21st International Scientific Conference Engineering for Rural Development 25-27.05.2022 Jelgava, Latvia. 543-550.

74. Zagurskiy O., Savchenko L., Ohiienko A., Zagurska S., Domin O. Methodology for the formation of the company's logistics service system. Proceedings of 23st International Scientific Conference Engineering for Rural Development 22-24.05.2024 Jelgava, Latvia. 105-112. URL. <https://www.tf.lbtu.lv/conference/proceedings2024//>

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність малого підприємства

ТОВ «Ново Буд Сервіс» за 2021 рік

Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	0	0
Нематеріальні активи			
Основні засоби:	1010	0	0
первісна вартість	1011		178,5
знос	1012		178,5
Усього за розділом I	1095	0	0
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100		26,8
у тому числі готова продукція	1103		23,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		39
Гроші та їх еквіваленти	1165		4,40
Витрати майбутніх періодів	1170		2,50
Інші оборотні активи	1190		7,10
Усього за розділом II	1195	0	79,8
Баланс	1300	0	79,8
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		1
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		14,4
Неоплачений капітал	1425		1
Усього за розділом I	1495	0	14,4
товари, роботи, послуги	1615		48
розрахунками з бюджетом	1620		2,60
у тому числі з податку на прибуток	1621		2,60
розрахунками з оплати праці	1630		8,30
Інші поточні зобов'язання	1690		6,50
Усього за розділом III	1695	0	65,4
Баланс	1900	0	79,8

Звіт про фінансові результати ТОВ «Ново Буд Сервіс» за 2021 рік

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	307,8	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	41,5	
Інші операційні витрати	2180	251,9	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	307,8	0
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	293,4	0
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	14,4	0
Податок на прибуток	2300	2,50	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	11,90	0

Фінансова звітність малого підприємства

ТОВ «Ново Буд Сервіс» за 2023 рік

Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	0	0
Нематеріальні активи			
Основні засоби:	1010	20,4	116
первісна вартість	1011	203	347,1
знос	1012	182,6	231,1
Усього за розділом I	1095	20,4	116
II. Оборотні активи	1100	9,70	109,3
Запаси:			
у тому числі готова продукція	1103	6,60	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		39,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	39	411,4
Гроші та їх еквіваленти	1165		49,6
Інші оборотні активи	1190	7	170,5
Усього за розділом II	1195	55,7	780,1
Баланс	1300	76,1	896,1
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал	1400	1	1
Зареєстрований (пайовий) капітал			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-34,6	-606,1
Неоплачений капітал	1425	1	1
Усього за розділом I	1495	-34,6	-606,1
товари, роботи, послуги	1615	48	389
Інші поточні зобов'язання	1690	62,7	1 113,20
Усього за розділом III	1695	110,7	1 502,20
Баланс	1900	76,1	896,1

Звіт про фінансові результати ТОВ «Ново Буд Сервіс» за 2023 рік

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	472,6	134,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	750,6	59,4
Інші операційні витрати	2180	293,5	121,2
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	472,6	134,2
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	1 044,10	180,6
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-571,5	-46,4
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-571,5	-46,4